

HLB Bulgaria

Audit, Analysis & Consulting

Годишен индивидуален доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

ТЕЦ Марица изток 2 ЕАД

31 декември 2016 г.

„ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2“ ЕАД

6265 Ковачево, обл. Стара Загора, тел. 042/662 214, 042/662 014
факс: 042/662 000, 042/662 507, e-mail: tec2@tpp2.com

Management
System
ISO 9001:2008
ISO 14001:2004
OHSAS 18001:2007
www.tuv.com
ID: 510038928

Съдържание

Страница

Годишен индивидуален доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор	ii
Индивидуален отчет за финансовото състояние	1
Индивидуален отчет за печалбата или загубата	3
Индивидуален отчет за всеобхватния доход	4
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	5
Индивидуален отчет за паричните потоци	7
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	8

Годишен индивидуален доклад за дейността

Настоящият доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводството и чл. 187а, чл. 247, ал.1, 2 и 3 от Търговския закон. Докладът за дейността съдържа и изискуемата информация по Приложение № 10 на Наредба 2 на Комисията за финансов надзор, относима за лицата по § 1а от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, на основание чл. 100н, ал. 7, т.2 от ЗППЦК.

I.Обща информация

Фирмено наименование	„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
ЕИК	123531939
Адрес	с. Ковачево, общ. Раднево, обл. Старозагорска – п.к. 6265
Предмет на дейност	Производство на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електроенергетиката и топлоенергетиката, инвестиционна дейност, придобиване и разпореждане с авторски права, права върху изобретения търговски марки и промишлени образци, ноу хау, както и други обекти на интелектуална собственост, както и всяка друга дейност незабранена със закон или друг нормативен акт, а когато се изисква издаване на разрешение или лиценз, след получаване на разрешението или лиценза
Директори	Към 31.12.2016 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите (СД) в състав: Илко Димитров Желязков Председател на СД инж.Живко Димитров Динчев Член на СД и Изпълнителен директор Диян Станимиров Димитров Член на СД
Одитор	Одиторско дружество „Ейч Ел Би България“ ООД
База за изготвяне на финансовия отчет	Ръководството представя своя годишен доклад и годишен индивидуален финансов отчет към 31 декември 2016 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД осъществява своята дейност при спазване на българското законодателство.

II. Учредяване, управление и структура на Дружеството

Правен статут

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е учредено като еднолично акционерно дружество със 100 % държавно участие. В изпълнение на Заповед № ДВ-267/26.06.2000 г. на Председателя на Държавната агенция по енергетика и енергийни ресурси и фирмено решение № 2591/30.06.2000 г. на Старозагорски окръжен съд „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е образувано чрез отделяне от „НЕК“ ЕАД, гр. София и вписано в Търговския регистър.

От 18 септември 2008 г. капиталът на централата е собственост на „БЕХ“ ЕАД („Български Енергиен Холдинг ЕАД“). „БЕХ“ ЕАД е акционерно дружество със 100% държавно участие. В него се включват „Мини Марица-изток“ ЕАД, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „НЕК“ ЕАД, „ЕСО“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгартел“ ЕАД, „ЕОИИТ“ ЕАД (в ликвидация), „Енергийна инвестиционна компания“ ЕАД и „Българска независима енергийна борса“ ЕАД. Дружествата, обединени в холдинговата структура, запазват своята оперативна самостоятелност, като всички са собственост и директно подчинени на корпоративния център „БЕХ“ ЕАД.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от 3 (три) членен Съвет на Директорите и се представлява от Изпълнителен Директор.

История

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е производствен източник със стратегическа значимост за страната. Тя е ключов елемент в българската енергийна система, като осигурява основен товар за консумация и регулираща енергия в системата при най-ниска себестойност между останалите топлоелектроцентрали и непосредствено след „АЕЦ Козлодуй“ за обезпечаване на доставките за електроенергийната система.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е базова кондензационна централа с инсталирана мощност 1,620 МВт разположена в Източномаришкия енергиен комплекс. Тя се намира близо до с. Радецки, на 60 км югоизточно от гр. Стара Загора. Централата е проектирана да работи с източномаришки лигнитни въглища от комплекса „Марица изток“, които се отличават с ниска калоричност и високо пепелно и сярно съдържание.

Изграждането на централата се извършва на три етапа. През първия етап, който обхваща периода 1963 г. – 1969 г. са изградени четири блока с номинална мощност от 150 МВт. Следват две разширения на централата: Първото разширение включва два блока с номинална мощност 210 МВт, влезли в експлоатация през 1985 г. Второто разширение е с два блока с номинална мощност от 215 МВт, като блок 7 е в експлоатация от 1990 г., а поради липса на финансови средства блок 8 влиза в експлоатация през месец декември 1995 г. От 2003 г. в централата работи нова турбина с номинална мощност 165 МВт.

Стара част на централата, блокове от 1 - 4 работят на така наречената схема „дубълблок“ или една едновална кондензационна турбина с три цилиндъра и два правококови котла тип ПК-38-4. Блоковете от новата част на централата са изградени по схемата „моноблок“ или една турбина с един котел.

През 2007 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД завърши рехабилитация на блокове 1 и 2, стартира през 2005 г. Блок 1 бе въведен в експлоатация през септември 2007 г. с увеличена номинална мощност на 177 МВт, а блок 2 през май 2007 г. с номинална мощност 165 МВт.

След пуска на първите два блока за рехабилитация бяха спрени и блокове 3 и 4. Блок 3 заработи с номинална мощност 177 МВт отново през ноември 2008 г., а блок 4 в началото на 2009 г. През 2010 г. приключи модернизацията на блок 6 (232 МВт), а в началото на 2011 година в експлоатация след аналогична реконструкция беше приет и блок 8.

През месец декември 2014 година беше реализиран проекта за рехабилитация (реконструкция и модернизация) на турбините на блокове 5 и 7, вследствие на което инсталираната мощност на

централата достигна 1620 МВт. при същия разход на пара (или 20 МВт инсталирана мощност произвеждащи изцяло екологична енергия), като по този начин се увеличи производствения капацитет, както и гъвкавостта на централата при осигуряване на резерв за електро - енергийната система.

Замърсяването на атмосферния въздух с емисии на газове и прах, в резултат на дейността на енергийния отрасъл, оказва в екологично отношение най-значително въздействие върху околната среда. Основните замърсители при производствения процес са серни диоксида (SO_2), азотни оксиди (NO_x), въглероден диоксид (CO_2) и прах. В тази връзка в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са изградени и първите сероочистващи инсталации (СОИ) на блокове 7 и 8, чиито пуск в експлоатация беше осъществен през м. Август 2002 година.

Към момента „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД работи със СОИ на всички 8 енергоблокове, за което дружеството има издаден сертификат по стандарт ISO 14001:2004. Предстои преустройство на горивните уредби с цел намаляване на азотни оксиди (NO_x) на нива под 200 mg/Nm^3 , които могат да бъдат постигнати чрез ограничаване на количествата на необходимия въздух за горене и ограничаване на просмукванията на въздух, както и поетапната подмяна на разпалващото гориво от мазут на природен газ (метан), съгласно допуснатите проекти от Националния план за инвестиции за периода 2013-2020 г.

Дружеството осъществява дейността си в съответствие с нормативната уредба на енергетиката в България. Цените на електрическата енергия, предназначена за обществения доставчик се регулират от Комисията по енергийно и водно регулиране (КЕВР) в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката и Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия. Дружеството участва и на свободния пазар, като сключва сделки по свободно договорени цени с всички търговски участници със статус „Активен“ съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия. Дружеството притежава издадена лицензия за производство на електрическа енергия от ДКЕВР под № А-091-01 от 21 февруари 2001 г. за период от 20 (двадесет) години и лицензия издадена от ДКЕВР под № А-249-15 от 10 декември 2007 г. за дейността „Търговия с електрическа енергия“, което гарантира бъдещото развитие и увеличава възможностите за сключване на сделки от централата. Дружеството участва активно и на балансиращия пазар, като считано от 01.02.2014 година блоковете от 1 до 4 /старата част/ на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са регистрирани като доставчици на балансираща енергия за участие във вторично регулиране, а блоковете от 5 до 8 /новата част/ са регистрирани като доставчици на балансираща енергия за участие в първично и вторично регулиране, като регистърът се води от ЕСО ЕАД.

На 07.12.2015 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД сключи с „Българска независима енергийна борса“ ЕАД - (БНЕБ) първия договор за участие на борсов пазар на електрическа енергия, с което Централата е първият реален участник на този пазарен сегмент.

Първата търговска сесия на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД - (БНЕБ) се проведе на 19.01.2016 г., като „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е основен доставчик на електрическа енергия на борсовия пазар, организиран от „БНЕБ“ ЕАД, на който започна ефективна работа с платформата за доставки „ден напред“. На 14.10.2016 г. „Българска Независима Енергийна Борса“ ЕАД обяви въвеждането в реалната работа на Централизирания пазар за двустранни договори /ЦПДД/ посредством Екран „Auctions“. Като първи ден на реална търговия на Екран „Auctions“ операторът обяви 24.10.2016 г. /понеделник/. Операторът обяви 07.12.2016 г. като първи ден на реална търговия за двата екрана „Continuous trading“ и „Hourly products“, част от предвидените функционалности на /ЦПДД/, БНЕБ направи сериозна крачка по отношение разширяване възможностите за търговия пред участниците на електроенергийния пазар.

Акционерен капитал

Правата на едноличен собственик се упражняват от „Български енергиен холдинг“ ЕАД. Уставният капитал на дружеството към 31.12.2016 г. е 89 676 350.00 лв. (осемдесет и девет милиона шестстотин седемдесет и шест хиляди триста и петдесет лева), разпределени в 8 967 635 (осем милиона деветстотин шестдесет и седем хиляди шестстотин тридесет и пет) броя акции, с номинална стойност 10 (десет) лева всяка една.

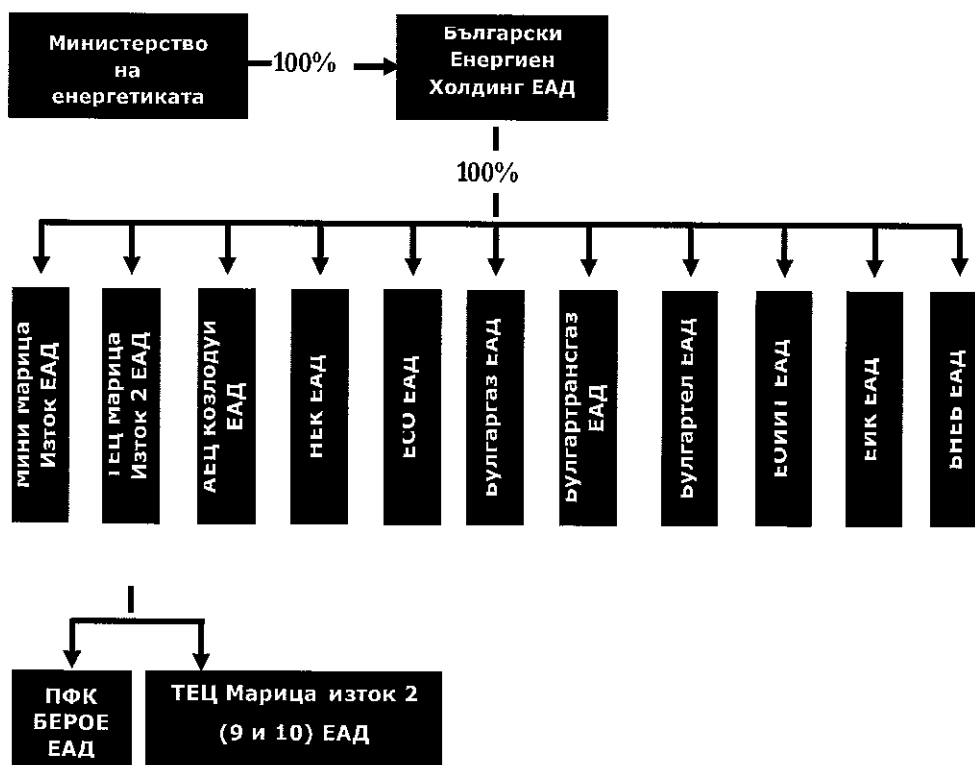
„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност (хил. лв.)
„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД	100%	8 967 635	89,676

Дъщерни дружества

Дружество	Участие	Номинална стойност (хил. лв.)
„ПФК Берое – Стара Загора“ ЕАД	100%	5,478
„ТЕЦ Марица изток 2“ (9 и 10) ЕАД	100%	50

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е част от икономически свързана група под шапката на „БЕХ“ ЕАД, в която влизат следните дъщерни дружества: „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, „Булгартел“ ЕАД, „НЕК“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „ЕСО“ ЕАД, „Мини Марица-изток“ ЕАД, „ЕОИИТ“ ЕАД (в ликвидация), „Енергийна инвестиционна компания“ ЕАД и „Българска независима енергийна борса“ ЕАД. Дружествата, обединени в холдинговата структура, запазват своята оперативна самостоятелност, като всички са собственост и са директно подчинени на корпоративния център „БЕХ“ ЕАД.

Информация, относно възнагражденията на ключовия управленски персонал

Към 31 декември на 2016 г. на ключовия управленски персонал са начислени общо възнаграждения в размер на 153 хил. лв., в това число 142 хил. лв. заплати и 11 хил. лв. социални осигуровки.

Информация, относно придобиването и притежаването на акции на дружеството от членовете на Съвета на директорите

Членовете на съвета на директорите нямат участия в други дружества.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

Членовете на съвета на директорите участват в управлението на следните други дружества:
Живко Димитров Динчев е член на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД и на „ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10)“ ЕАД.

Илко Димитров Желязков е член на Съвета на директорите на „ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10)“ ЕАД.

Членовете на съвета на директорите не притежават акции и облигации на дружеството. За тях не са предвидени привилегии или изключителни права да придобиват акции и облигации на дружеството. Всички акции са 100% собственост на „БЕХ“ ЕАД.

Няма уведомявания и сключени договори по чл. 240 б от Търговския закон.

Персонал

Към 31.12.2016 г. Дружеството осъществява дейността си с 2 433 души, разграничени според функциите си на:

- Експлоатация и оперативен управление;
- Ремонт и поддръжка на съоръженията;
- Материално-техническо снабдяване и складово стопанство;
- Транспорт и механизация;
- Финансово – икономическа дейност;
- Инвестиционна дейност;
- Контролна дейност;
- Социално битова дейност.

Организационната структура е определена и съобразена с Правилника за експлоатация в системата на енергетиката и Правилника за безопасност. Във връзка с организацията на дейността персоналет на дружеството е разпределен в пет дирекции – Дирекция „Експлоатация“, Дирекция „Финансово икономическа“, Дирекция „Маркетинг и обществени поръчки“, Дирекция „Ремонти“ и Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“.

На пряко подчинение на Изпълнителния Директор са следните отдели и структурни звена: Отдел „Безопасност и здраве при работа“, Отдел „Техническа инспекция на експлоатацията“, Отдел „Технически контрол и качество“, Правен отдел, Отдел „Екология“, Секретар, Отдел „Управление и развитие на човешките ресурси“, Отдел „Сигурност и управление при кризи“, Орган за контрол „контрол на метала от вид С“, Лаборатория за изпитване на въглищата, Отдел „Информация и връзки с обществеността“, Отдел „Инвестиции“, звено „Корпоративно планиране“.

Към Дирекция „Експлоатация“ са обособени: ДИС и диспечер, Котелен цех, Турбинен цех, Цех „Контролно измервателни прибори и автоматика, управляващи информационни системи“, Електро цех, Цех „Химична водоочистка и режими“, Цех „Сероочистващи инсталации Блокове от 1 до 4“, Цех „Сероочистващи инсталации Блокове от 5 до 8“, Цех „Стуроотвал“, Цех „Въглищно стопанство и пепелоизвозване“, ЖП Гара, Производствено технически отдел.

Към Дирекция „Финансово икономическа“ е обособен Отдел „ФСО, планиране и анализ“.

Към Дирекция „Маркетинг и обществени поръчки“ са обособени: Отдел „Материално техническо снабдяване“, Търговски отдел, Конструктивно технологичен отдел, Звено „Енергиен пазар“.

Към Дирекция „Ремонти“ са обособени: Ремонтно механична база, Автостопанство, Административен отдел, Лаборатория по вибродиагностика, Звено „Помощен персонал“.

Към Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ са обособени: Звено „Вътрешноведомствен финансов контрол“, Звено „Контрол на документи“, Звено „Вътрешен одит“, звено „Деловодство“.

За 2016 г. средносписъчния състав на дружеството е 2 419 души. За периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. новопостъпилите в централата са 68 души, а напусналите са 74 души.

Разпределение на персонала по образование и пол

	висше	полув.	ср. спец.	ср. проф.	ср. общо	основно	осн. проф.	начално	без дипл.	общо
мъже	479	51	659	474	83	52	14	0	16	1 828
жени	225	14	155	106	84	15	1	0	5	605
общо	704	65	814	580	167	67	15	0	21	2 433

Разпределение на персонала по възраст и пол

	под 18г.	18-30	31-40	41-50	51-60	над 61г.	общо
мъже	0	155	511	640	494	28	1 828
жени	0	40	124	266	175	0	605
общо	0	195	635	906	669	28	2 433

МИСИЯ И ЦЕЛИ

Мисия

Мисията на дружеството е съобразена с поставените бизнес цели и приоритети на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, които от своя страна се делят на:

Стратегически цели

- Повишаване на сигурността на енергийните доставки;
- Утвърждаване позицията на регионалните и европейските пазари;
- Повишаване на инвестиционната привлекателност на българския енергиен сектор;

Оперативни цели

- Прозрачност и добри управленски практики;
- Подобряване на регулаторната среда;
- Устойчивост на финансовото състояние;
- Поддържане на балансирана инвестиционна политика;
- Повишаване качеството на човешките ресурси;

Визия

Въвеждането на иновации е сред основните приоритети на ръководството. По този начин се постига подобрене на работния процес, увеличаване на производството, като същевременно намалява разходът на ресурси.

За да отговори на европейските изисквания за чиста околна среда и да оптимизира работата на съоръженията, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД реализира редица мащабни проекта - „Рехабилитация на блокове от 1 до 4, изграждане на сероочистващи инсталации на блокове 1 и 2, 3 и 4, модернизация на блокове 6 и 8“, „Изграждане на сероочистваща инсталация на блокове 5 и 6“, изграждане на Инсталация за обезводняване на гипс, изграждане на първа секция на Гипсоотвал „Реконструкция на циркулационна помпена станция – 1“, „Изграждане на стопанство за инструментален въздух в Котелен цех – част 700 MW“, рехабилитация на блокове 5 и 7 и др. Политиката на дружеството е насочена към ограничаване на замърсяването от вредни емисии във въздуха, водите и почвите, както и управление на отпадъците.

В процес на изпълнение е проекта за подмяна на разпалващото гориво от мазут на природен газ (метан), както и преустройство на горивните уредби с цел намаляване на азотни оксиди (NO_x) на нива под 200 mg/Nm³, които могат да бъдат постигнати чрез ограничаване на количествата на необходимия въздух за горене и ограничаване на просмукванията на въздух, както и поетапната подмяна на разпалващото гориво от мазут на природен газ (метан), съгласно допуснатите проекти от Националния план за инвестиции (НПИ).

Във връзка с изпълнението на екологични норми на ЕС и дерогация по „Проектиране, доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на газоразпалващи инсталации на К1 до 12, замяна на разпалващо гориво мазут с природен газ за котлите на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД през изминалата 2016 година бяха изградени газови горелки на К-5 и К-6 и бяха изработени и монтирани газоплътни екрани на К-5 и К-6.

III. Основни резултати за 2016г.

Постигнати технико-икономически показатели :

Показатели	Означ.	Дим.	БП 2016г. Актуализ.	Отчет 2016г.	Изпълн. %	
1.Разполагаемост на мощността бруто/възможна/	Еразп	кВтч	11 681 169,22	12 193 450,94	104,39	+
2.Разполагаемост на мощността реализирана	Еразп	кВтч	8 349 431,00	8 612 421,83	103,15	+
3.Производство ел.енергия - бруто	Е _{бр}	кВтч	7 946 987,00	8 217 505,36	103,40	+
4.Разход на ел.ен-я за СН	Е _{сн}	%	14,57	14,37	98,63	+
5.Доставена активна ел.енергия	Е _{нето}	кВтч	6 789 168,00	7 036 635,06	103,65	+
6.Продадена ел.енергия, вкл. балансиращ пазар	Е _{нето}	кВтч	6 942 014,00	7 281 646,23	104,89	+
7.СРУГ за пр-во на ел.енергия-нето	Е _{ел} нето	гр/кВт	445,11	436,71	98,11	+
8.Разход на мазут	М	тона	5 517	5 472	99,18	+

Забележка : " - " - неизпълнение на показателя спрямо плана
 " + " - подобрене на показателя спрямо плана

Анализ на постигнатите технико-икономически показатели – Разполагаемост, производство на ел.енергия и изпълнение на диспечерския график

За изтеклата 2016 година “ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД отчита 12 193 450,94 МВтч разполагаема енергия, която е с 512 281,72 МВтч повече от планираната. При съгласувания с ЕСО и НЕК график за планови ремонти, договорената разполагаема мощност на енергоблоковете и престои за ППР за 2016 година, е предвидено централата да осигури 11 681 169,22 МВтч разполагаемост. Предварително договорените мощности за ППР в размер на 5 % от възможното производство възлизат на 614 798,38 МВтч. За извършване на ремонт по заявка (ППР) са използвани 130 168,85 МВтч, което е 484 629,53 МВтч предоставена повече разполагаемост (ППР са използвани 21,17 %

от планираното количество). От предвидените в бизнес-плана продажби на реализирана разполагаемост към възможната разполагаемост съотношението възлиза на 71,48%, а по отчетни данни за 2016 г. е реализирана разполагаемост 8 612 422 МВтч, с което реално предоставената разполагаема мощност е използвана на 70,63 % спрямо отчетената възможна разполагаемост. През 2016 година “ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД отчита 8 217 505,36 МВтч брутно електропроизводство, а изнесената в ЕЕС електроенергия е 7 036 635,06 МВтч. Разчетите за производството на брутна електроенергия за 2016 година са изпълнени на 103,40 %.

Продажбите на свободния пазар за годината възлизат на 6 640 486,29 МВтч, като в т.ч. има реализирани на БНЕБ ЕАД 491 236,50 МВтч, а за регулирания пазар са продадени 475 806 МВтч. В ценовия период август 2015 – юли 2016 година КЕВР е определила квота за участие в регулирания пазар в размер на 613 200 МВтч, а в следващия ценови период юли 2016 – юни 2017 година Комисията е определила квота от 288 000 МВтч за регулиран пазар. През първото полугодие на 2016г. за НЕК-ОД са продадени 315 119 МВтч, а през второто – 160 687 МВтч.

От 01.04.2016 година “ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД има сключен договор с ЕСО за продажба на студен резерв от един от блокове 1, 3 и 4. Предоставената нетна разполагаемост на ЕСО за студен резерв възлиза на 939 584,38 МВтч и през м.октомври е продадена електроенергия в размер на 6 080,70 МВтч от активиран студен резерв.

През 2016 година за участие в регулирането на товара и честотата на електроенергийната система е отчетена електроенергия от участие във вторично регулиране нагоре – 152 904,35 МВтч и електроенергия от участие във вторично регулиране надолу – 147 500,33 МВтч.

Вследствие работа на енергоблоковете на балансиращия пазар (аварийно спиране на производствените мощности) и поради небалансите на собствените си обекти през 2016 година “ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД отчита недостиг на електроенергия 17 218,87 МВтч (отрицателен небаланс) и енергиен излишък – 6 368,88 МВтч (положителен небаланс) спрямо регистрираните в ЕСО ЕАД графици за производство и продажби.

Най-голямото брутно електропроизводство от 989 692,89 МВтч, постигнато за изминалата годината, е през месец януари. То е с 19 128,92 МВтч по-ниско от най-натоварения месец за 2015 година – декември, когато са отчетени 1 008 821,81 МВтч.

Най-ниското отчетено брутно производство от 377 106,93 МВтч е през юли, когато блок 3 е в основен ремонт, блок 7 е в среден ремонт, блок 4 – в студен резерв и има престои на блокове 2, 5 и 6 в резерв по търговски график. То е почти 1,5 пъти по-ниско от най-ниското електропроизводство за 2015 година през май – 545 793,96 МВтч, когато блок 1 е в основен ремонт, блок 2 е в среден ремонт, блок 3 – в студен резерв и има престои в резерв на блоковете по търговски график.

Общата непроизведена електроенергия за цялата 2016 година, в резултат от престоите на съоръженията (от планови ремонти, престои в резерв, диспечерски ограничения на мощността, престои за поддръжка и принудителни престои), се равнява на 5 098 697,69 МВтч. Тя е с 1 365 688,33 МВтч повече от непроизведената електроенергия за 2015 година (3 733 009,36 МВтч).

От престои на блоковете в резерв не са произведени 2 698 146,76 МВтч електроенергия, а от диспечерски ограничения на мощностите (минимални товари) недопроизводството се равнява на 734 689,07 МВтч.

В сравнение с миналата година непроизведената електроенергия от престои в резерв е повече с 1 253 995,69 МВтч, а от ограничаване на натоварването непроизведената електроенергия е със 75 998,06 МВтч по-малко. Повече са и престоите за планови ремонти на блоковете - с 205 830,20 МВтч.

През 2016 година престоите за поддръжка и принудителните престои са по-малко спрямо миналата година. Аварийността на централата за 2016 година е ниска - 0,01 %, което се равнява на 1 676,76 МВтч непроизведена електроенергия. Причините са авария на КА-4 през месец април (4 ГПЗ-1 не отваря) и задействане диференциална защита на 26Т през месец юни. Спрямо миналите две години, когато е отчетена аварийност на съоръженията 0,03 % за 2015 година и 0,11 % за 2014 година, се наблюдава понижаване.

Отчетеният нетен СРУГ за 2016 година е 436,71 гр/кВтч и е по-нисък от планирания в Актуализираната Бизнес-програма (445,11 гр/кВтч) с 8,40 гр/кВтч.

През 2016 година в централата са изразходвани 5 472 тона мазут, което е с 1 120 тона по-малко от разхода за 2015 година и се дължи на отчетното по-ниско производство. За котли ПК-38-4 са изгорени 3 258 тона или 59,54 % от общото количество мазут, а за котли П-62- 2 214 тона или 40,46 %. Намаленото производство е основната причина за отчетеният разход на варовик, необходим за СОИ от 897 706 тона през 2015г. на 824 585 тона през 2016г. или спад с 1 536 хиляди тона спрямо предходната година при разходите за варовик, които са променливи разходи, пряко свързани с обема на производството.

Изпълнение на ремонтна програма

По ремонтната програма на Дружеството за 2016 г. се извършиха планови и текущи ремонти на всички съоръжения, съгласно утвърдения график, като основната част от извършените ремонтни дейности са извършени със собствен ресурс. Като изпълнение разходите за ремонти за 2016 година възлизат на 20 157 хиляди лева.

в хиляди лева.

Наименование на разходите	Общо разходи до 31.12.2016 г.
За вложени материали	8 374
За външни услуги	11 783
ОБЩО:	20 157

Инвестиции и модернизации

Утвърдената актуализирана Инвестиционна програма на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за 2016 г. включва довършване и въвеждане в експлоатация на преходни обекти, изграждане на нови, реконструкция и модернизация на централата.

в хиляди лева.

По видове финансиране	2016 (актуализиран план)	Изпълнено към 31.12.2016	Изпълнено към 31.12.2016 (%)
Собствено финансиране	50 559	52 051	102.95
Общо	50 559	52 051	102.95

Изграждане на интегрирана система за управление

Системата за управление на качеството (СУК) в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е сертифицирана през 2006 г. съгласно ISO 9001:2000, успешно е преминала ежегодни надзорни одити, както и пресертифицирана, в съответствие с ISO 9001:2008 през 2009г. Сертификацията и перманентният контрол за функциониране на Системата по качество се осъществява от „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД. През годините на функциониране на СУК непрекъснато се разработваха, въвеждаха и реализираха редица нови принципи и документи, водещи до подобряване и повишаване на ефикасността на Системата.

През 2015 г. се промени обхвата на сертификация на СУК на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД: „Производство и продажба на електрическа енергия, предоставяне на студен резерв, балансираща енергия, първично и вторично регулиране на честотата и регулиране на напрежението“. Усилията на ръководния и изпълнителски персонал на Дружеството бяха естествено продължение на натрупания опит и стремеж за изпълнение на стратегическата цел, формулирана в Декларацията по качество на Ръководството - съхранение и развитие на фирмения бизнес за производство и доставка на електрическа енергия, удовлетворяваща клиентите и законодателните изисквания, чрез

разширяване и утвърждаване на присъствието на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД на енергийния пазар. Така определените, приети и реализирани политика, процеси и принципи на управление на качеството, свързани със стратегическата цел, пряко рефлектираха върху постигнатите добри резултати при изпълнението на производствената, инвестиционна и ремонтна програми на Дружеството.

С цел подобряване и повишаване ефикасността на СУК, както и за обвързване на нововъведените технологични, структурни и производствени изисквания с процесите и документите на СУК през 2016 г. бяха въведени нови 29 бр. и актуализирани 100 бр. регламентиращи и оперативни документи. Процесът на подобряване на СУК, чрез въвеждането на регламентиращи документи, все по-пълно обхващащи всички процеси на системата.

За определяне съответствието на СУК с изискванията на ISO 9001:2008, през периода от 16.03 до 16.05.2016 г. в Дружеството се проведеха вътрешни одити по дванадесетте процеса във всички структурни звена, включени в обхвата на Системата за управление на качеството. Вътрешните одити потвърдиха съответствието и готовността на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за провеждане на надзорен одит от сертифициращия орган „ТЮФ Рейнланд България“.

В периода от 15.06. до 16.06.2016 г., одиторски екип от сертифициращия орган „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД провери съответствието на Системата с изискванията на стандарта БДС EN ISO 9001:2008. Бяха одитирани дванадесетте процеса на управление на качеството на структурните звена в Дружеството. Одитът премина по приетия от сертифициращия орган план и приключи без констатирани несъответствия.

Въведените механизми за управление и контрол, правила, критерии и документи, определящи необходимото качество на производствените, ремонтни, спомагателни и управленски дейности са гаранция за възможностите и перспективното развитие на СУК в Дружеството през следващите години.

Дейност по осигуряване на безопасност и здраве при работа

За постигане на ефективност в дейността по осигуряване на БЗР в дружеството се провежда активна социална политика по безопасност и здраве, в която Системата за управление на здравето и безопасността при работа заема водещо място. Политиката на дружеството по отношение на БЗР е насочена към широкообхватен подход за насърчаване към осигуряване на „благосъстояние при работа“. За изпълнението на стратегическите цели по здраве и безопасност при работа, обявени в Декларацията на ръководството, за 2016г. са определени общи и конкретни измерими цели за отделните структурни звена. Постигането на тези цели е осигурено с одобряването на Програма за управление на здравето и безопасността при работа за 2016 г. В Програмата са включени общо за централата 93 мероприятия до края на 2016 г.

- Подобряване на условията на труд, нормализиране на параметрите на работната среда и подобряване хигиената на труда в работните помещения;
- Обезопасяване на работните места чрез прилагане на ефективни средства за колективна защита;
- Подобряване на санитарното обслужване.

Трудов травматизъм

Показатели на честота и тежест на трудовия травматизъм

Отчетен период	Общ брой злополуки	Смъртни злополуки	Брой Възстанов. злополуки	Коеф. на честота (K _ч) ТЕЦ-2	Коеф. на тежест (K _т) ТЕЦ-2	Коеф. на тр.травм (K _{тр}) в ТЕЦ-2	Коеф.на тр.травм за страната (K _{ттр})	Коеф.на тр.травм. за отрасъла (K _{ттра})
2016г.	1	-	1	0.41	0.04	0.23	0.66	1.22

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

Отчетеният коефициент на трудов травматизъм през 2016 година е на много ниско ниво спрямо отчетената в отрасъла, въпреки наличието на висок риск за персонала, зает в производствения процес.

Околна среда

Политиката на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е насочена към ограничаване вредното въздействие върху околната среда и постоянно подобряване на екологичното състояние в района на централата, региона и страната.

Дружеството произвежда електроенергия при висока надеждност и енергийна ефективност чрез реализиране на технологии за опазване на околната среда и привеждане в съответствие към изискванията и условията на действащата нормативна уредба, европейските директиви и екологични стандарти.

Редуцирането на вредните емисии, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации е свързано с поетите от страната ангажименти за спазване на Европейските директиви и хармонизираното действащо българско законодателство.

За изпълнение на изискванията на Директива 2010/75/ЕО, Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ГТИ), (ДВ бр.2/2013г., доп., бр.76/2013г.), чл. 5(1), чл.12(1) и (2) и Условията на КР № 50/2005 г., актуализирано с Решение №50-Н0-И0-А3/2014г. в Инвестиционната програма на централата за привеждане в пълно съответствие с изискванията и условията на Комплексното разрешително са в ход мащабни инвестиционни проекти за изпълнение на завишените изисквания по отношение на изпусканите замърсители в атмосферния въздух от дейността на централата.

Във връзка с изграждането и въвеждането в експлоатация на сероочистващи инсталации на всички блокове „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД изгради и въведе в експлоатация Инсталация за обезводняване на гипсовата суспензия, която се образува от дейността на сероочистващите инсталации на блокове от 1 до 6, осигуряваща влажност до 40% на отпадък с код и наименование „Твърди отпадъци от реакции на основата на калций, получени при десулфуризацията на отпадъчни газове /гипс от СОИ/ 10.01.05. Инсталацията за обезводняване на гипс е с Разрешение за ползване от 18.12.2012 г.

Дружеството изгради „Депо за неопасни отпадъци (гипс от СОИ)” със съответната инфраструктура към него за приемане на получения гипс, отговарящо на изискванията на Наредба № 6/27.08.2013г. Издадено Разрешение за ползване № СТ-05-957 от 24.06.2014г. за първа секция на гипсоотвала и Комплексно разрешително № 476-Н0/2013г., в сила от 06.12.2013г.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е внедрила и прилага ефикасна Система за управление на околната среда сертифицирана от оторизирания орган TÜV Rheinland Inter Cert – Брюксел. Първоначалната сертификация беше през 2009г.

В периода 14.11 ÷ 16.11.2016г. успешно приключи поредния надзорен одит на Системата за управление на околната среда (СУОС) на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, осъществен от сертифициращия орган „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД. Отчетено беше пълното съответствие на изградената и функционираща СУОС съгласно изискванията на международния стандарт EN ISO 14001:2004 с област на приложение „Производство на електрическа енергия със сероочистващи инсталации на всички инсталирани блокове и предоставяне на услуги - разполагаема мощност, първично и вторично регулиране на честотата и регулиране на напрежението”. По време на одита не бяха констатирани никакви несъответствия, което ясно показва, че СУОС в централата работи изключително ефикасно и всички служители са запознати с изискванията на стандарта и Условията на КР №50/2005г. за експлоатация на действащи инсталации и съоръжения.

На заключителния разговор одиторският екип изтъкна постиженията и високите резултати на функциониращата Система за управление на околната среда, чието непрекъснато подобряване и успехи са признание за усилията и компетентността на ръководството и персонала на дружеството

в търсенето и налагането на съвременни решения, механизми и инструменти за удовлетворяване изискванията на законодателството, пазара, клиентите и външните заинтересовани страни.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за пореден път демонстрира своята отговорност за опазване на околната среда за бъдещите поколения и отново декларира стриктното спазване на разпоредбите на националното и европейското законодателство в областта на екологията.

Финансови резултати за 2016 година

Постигнатите резултати от дейността на Дружеството към 31.12.2016 г. в сравнение със същия период на предходната година са представени в таблицата, както следва:

Ключови показатели	Към 31.12.2016г.	Към 31.12.2015г.	Изменение 31.12.16/ 31.12.15 (%)
Приходи от оперативна дейност	552 829	635 133	(12.96%)
Разходи за дейността (без амортизации и обезценка)	(539 773)	(594 658)	(9.23%)
ЕБИТДА	13 056	40 475	(67.74%)
ЕБИТ	(80 242)	(50 894)	57.66%
Печалба преди данъци (ЕБИТ)	(104 398)	(79 206)	31.81%
ЕБИТ марж	(14.51%)	(8.01%)	81.14%
ЕБИТДА марж	2.36%	6.37%	(62.95%)
Средносписъчен състав на персонала	2 419	2 440	(0.86%)
Общо активи	1 590 618	1 623 306	(2.01%)
Оборотен капитал	(390 560)	(430 128)	(9.20%)
Собствен капитал	746 852	800 448	(6.70%)
Парична наличност	8 594	831	934.18%
Възвръщаемост на собствения капитал	(13.98%)	(9.90%)	41.21%
Възвръщаемост на активите	(6.56%)	(4.88%)	34.43%

През изминалата 2016 година общия размер на реализираните от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД оперативни приходи възлизат на 552 829 хил.лв., при отчетени през същия период на предходната 2015 година 635 133 хил.лв. Намалението на общата приходна част е с 82 304 хил.лв. или 12,96%.

Основните си приходи през 2016 година дружеството е реализирало от продажба на електрическа енергия на свободния пазар и БНЕБ ЕАД, както и продажба на електрическа енергия, разполагаема мощност НЕК ЕАД, студен резерв ЕСО ЕАД на регулирания пазар, разполагаема мощност за допълнителни услуги ПР и ВР на ЕСО ЕАД, балансираща енергия при излишък ЕСО ЕАД и участие при регулиране нагоре ЕСО ЕАД. Тези приходи са в размер на 542 988 хил.лв.

От 01.06.2014 година „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД работи изцяло в условията на почасов пазар на електроенергия съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия, обн. в ДВ, бр. 39 от 09.05.2015 година и редактирани през ноември 2015 година. От януари 2016г. участва в борсовия пазар „ден напред“ като задължително предлага на БНЕБ количества по ангажимента на БЕХ, съгласно Решение на ЕК от 10.12.2015 година. Продажбите на електроенергия на регулиран и свободен пазар са само по заявени графици за доставка, като при невъзможност за изпълнението им (аварийно спиране на мощност) „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД излиза на балансиращия пазар и купува енергийния недостиг (отрицателен небаланс) и продава енергийния излишък (положителен небаланс) на ЕСО ЕАД. Осемте енергоблока са регистрирани като доставчик на балансираща енергия и при необходимост от регулиране на товара на ЕЕС работещите блокове предоставят на ЕСО ЕАД енергия за регулиране нагоре и надолу.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

Централата снабдява с електроенергия свои собствени обекти, чиито небаланси се компенсират като преки членове на балансиращата група на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД – помпени станции „Ханово“ и „Ботево“, които се захранват от мрежи СрН на ЕВН и системата за извоз на пепелина към „Мини Марица изток“ ЕАД, захранвана от мрежи ВН на НЕК ЕАД.

През изминалата 2016 г. Дружеството реализира приходи от продажба на студен резерв в размер на 9 001 хи.лв., което е увеличение с 3 103 хи.лв. спрямо предходната 2015 г., но чувствително по-ниски в сравнение с отчетените 17 770 хи.лв. през същия период на 2014 година и отчетените 94 959 хи.лв. за 2013 г.

След проведен търг на 28.03.2016 г. беше сключен договор № DDE-005/31.03.2016 г. с „ЕСО“ ЕАД за продажба на 418 704 Мвтч студен резерв при цена от 9,17 лв./Мвтч за периода от 01.04.2016 до 31.07.2016 г.

След проведен търг бяха сключени договори № DDE-016,017 и 018/18.07.2016 г. с „ЕСО“ ЕАД за продажба на 1 278 888 Мвтч студен резерв общо количество по трите договора при цена от 9,91 лв./Мвтч за периода от 01.08.2016 до 31.07.2017 г.

Към 31.12.2016 година са реализирани 7 281 646 МВтч електроенергия, като за предходната 2015 година са продадени 8 320 601 МВтч. Отчетено е намаление с 1 038 955 МВтч или 12,49%.

През отчетната 2016 година Дружеството реализира 8 612 422 Мвтч нетна разполагаема мощност, включваща и продажбите на свободен пазар.

в хи.лв.

Приходи от продажба на продукцията	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Приходи от регулиран пазар НЕК – ОД, включва активна ел.енергия и разполагаема мощност	32 518	91 109
Приходи от ел. енергия на свободен пазар	435 332	496 516
Приходи от продажба на електрическа енергия - БНЕБ	34 946	-
Приходи от разполагаемост доп.услуги ПР и ВР ЕСО	3 912	4 596
Приходи балансираща енергия ЕСО	100	90
Приходи за участие регулиране нагоре ЕСО	27 179	28 326
Приходи от продажба на студен резерв ЕСО	9 001	5 898
Общо:	542 988	626 535

С цел дефиниране на финансовите резултати на дружеството е необходимо да бъдат оценени величината, структурата и динамиката на разходите и обуславящите ги фактори. Според икономическата си същност за целите на управлението, счетоводството и финансовия анализ, разходите са разделени на две основни групи: разходи за дейността и финансови разходи.

в хи.лв.

Разходи за дейността	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Гориво и ел.енергия	249 428	286 994
Материали	28 526	33 557
Външни услуги	31 440	28 048
Амортизации и обезценки	93 298	91 369
Разходи за персонала	106 496	104 874
Разходи за емисии на парникови газове	77 626	119 398
Други разходи за дейността	46 257	21 787
Общо:	633 071	686 027

Основните разходи на дружеството са вложените горива за производство, които към 31.12.2016 г. са на стойност 236 039 хи.лв. Считано от 01.07.2014 година е в сила определената нова по-висока цена на доставените дигнитни въглища от „Мини Марица изток“ ЕАД в размер на 77,00 лв./тУГ. През предходната 2015 г. те са в размер на 276 021 хи.лв. и е отчетено намаляване с 39 982 хи.лв., което се дължи на отчетеното по-ниско производство през 2016 г.

През 2016 г. отчетените разходи за амортизации са в размер на 93 298 хи.лв. През съпоставимия период на предходната 2015 г. са били отчетени такива за 91 369 хи.лв.

За 2016 година „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е отчетело разходи за парникови газове в размер на 77 626 хи.лв, като следва да отбележим, че съгласно Решение на КЕВР № Ц-19/30.06.2016 г., отнасящо се до утвърждаване на цените за текущия регулаторен период същите не бяха признати в пълен размер в цената на електрическата енергия. Отчита се намаляване спрямо предходната 2015 г. с 41 772 хи.лв., което се дължи на по-ниското производство на ел.енергия и на понижението на борсовата цена на квотите през 2016г. спрямо съпоставимата 2015г.

Тенденцията при разходите за парникови газове ще е в посока увеличение, като се очаква и през 2017 г. те да са вторият по размер и значимост променлив разход след разходите за гориво.

Финансови разходи, нетно	в хи.лв.	
	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Разходи за лихви, нетно	(15 648)	(14 202)
Приходи от съучастия	259	233
Положителни (отрицателни) курсови разлики, нетно	(8 746)	(14 157)
Други финансови приходи / (разходи), нетно	(21)	(186)
Общо:	(24 156)	(28 312)

Нетните финансови разходи/приходи за периода към 31.12.2016 г. в основната си част са във връзка с дългосрочен банков заем с ЯБМС (Японската банка за международно сътрудничество) и лихви по заеми отпуснати от ”Сосиете Женерал Експресбанк”АД и са в размер на 24 156 хи.лв. разходи.

Отчетеният финансов резултат през 2016 година е загуба преди данъци в размер на 104 398 хи.лв., като е отчетено увеличение на загубата с 25 192 хи.лв. спрямо отчетения финансов резултат за 2015 г., който е загуба на стойност 79 206 хи.лв. Основните причини за отрицателния финансов резултат са свързани с редица регулаторни и нормативни промени в бизнес средата за периода 2012 – 2015 г., най-съществените, от които са силно намалелите приходи на дружеството от предоставяне на разполагаемост за студен резерв на ЕСО, въвеждането от 24.07.2015 г. на такса в размер на 5% от приходите от продажба на ел.енергия за фонд „Сигурност на ЕЕС“, както и постигнатите по-ниски цени за реализираните количества от средата на 2016 г. на свободния пазар.

Рискови фактори, цели и политика за управление на финансовия риск

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Основните финансови пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства, които възникват пряко от дейността.

Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти. Доколкото при повечето валутни кредити с променлива лихва, плаващият компонент е ОАП, чиято стойност е изключително ниска, то и свързаният с това риск от промяна е нисък.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии (овъдрафти). Дружеството продава по-голямата част от продукцията си на либерализирания пазар в условията на авансово плащане, поради което рискът от несъбиране на вземанията е сравнително нисък. По-висок риск съществува по отношение на събирането на вземанията от продажби на регулирания пазар, предизвикани от затрудненото финансово положение на НЕК ЕАД.

Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби, получаване на заеми в чуждестранни валути – евро и японски йени. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален. Дружеството осъществява плащания на СМР и доставки по активи в процес на изграждане, както и усвоява и погасява инвестиционен заем в японски йени, отпуснат от ЯБМС. Заемът е държавно гарантиран и след прекратяването на валутен суап със Сити Банк, при което банката обменя главниците и лихвите по заема с ЯБМС в евро при фиксиран курс на японската йена спрямо еврото за целия срок на заема е налице риск от промяна на валутните съотношения.

Следователно експозицията на Дружеството към риск от промени в курса на японската йена е възможен, въпреки че при наличие на съществени колебания в бъдеще Дружеството би могло отново да хеджира експозицията си чрез деривативни инструменти като валутни суапове.

Акционерен капитал

Към 31.12.2016 г. размерът на основния капитал е 89 676 350,00 лева, разпределен на 8 967 635 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 10 лева всяка.

С решение по т. I.2 от Протокол № 45-2015/25.09.2015 г. СД на „БЕХ“ ЕАД взема решение за увеличение на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД със сумата от 55 333 664,86 лв. (Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.), включваща главница в размер на 49 550 780,04 лв. и лихви в размер на 5 782 884,82 лв. С решение по т.1 от Протокол № Е-РА-21-64/30.12.2015г. на Министъра на енергетиката е издадено разрешение на „БЕХ“ЕАД да увеличи капитала на дъщерното дружество „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД по реда на чл.193 от ТЗ чрез издаване на нова емисия акции.

Изготвена е оценка за апортиране на вземането от вещи лица/лицензирани оценители/, назначени от Търговския регистър, съгласно която апорта е в размер на на 49 550 780 лв., представляващо главницата по Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.

С решение по т. I.2 от Протокол № 14-2016/15.03.2016 г. СД на „БЕХ“ ЕАД взема решение за увеличение на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД със сумата от 49 550 780 лв. (Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.), включваща главница в размер на 49 550 780,04 лв. Увеличението на основния капитал на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД беше вписано в Търговския регистър на 09.05.2016 г. в размер на 49 550 780 лв., представляващо главницата по Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г., чрез издаване на 4 955 078 нови обикновени поименни акции с право на глас с номинал 10 лева всяка. По този начин размерът на основния капитал достигна 89 676 350,00 лева, разпределен на 8 967 635 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 10 лева всяка.

През 2016г. Дружеството не е осъществявало действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

Дружеството няма клонове.

IV. Събития след датата на баланса

1. Сделки и заеми с дъщерни предприятия

Не са възникнали значителни събития след датата на изготвяне на баланса.

2. Промени в икономическата среда

Към 31.12.2016 г. задължението на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „БЕХ“ ЕАД по Договор за заем № 41-2013/25.07.2013 г. и Договор за заем № 52-2013/15.08.2013 г. възлиза на обща стойност 89 944 хил.лв.

С решение по т.1.1. от Протокол №2/18.01.2017 г., Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е взел решение за консолидиране и новиране на задълженията в размер на 89 944 хил.лв., включващи описаните самостоятелни задължения, като търговски заем с гратисен период до 31.12.2017 г. и краен срок за погасяване до 31.12.2020 г. при лихвени условия, съгласно приетите от „БЕХ“ ЕАД с решение по т.1.2. от Протокол № 52-2016/23.08.2016г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити в размер на 5,125% и надбавка в размер на 0,45% или общо в размер на 5,575% годишно.

С решение по т. 1.2. от Протокол №6-2017/24.01.2017 г., Съветът на директорите на „БЕХ“ ЕАД е одобрил консолидирането и новирането на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 89 944 хил.лв. при посочените параметри.

С Протокол №Е-РД-21-4/15.02.2017 г., Министърът на енергетиката е дал разрешение за сключването на нов договор за заем с цел консолидиране и новиране на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „БЕХ“ ЕАД, произтичащи от Договор за заем № 41-2013/25.07.2013 г. и Договор за заем № 52-2013/15.08.2013 г. в размер на 89 944 хил.лв., при условията, описани в решение по т. 1.2. от Протокол № 6-2017/24.01.2017 г. на Съвета на директорите на „БЕХ“ ЕАД. Към настоящия момент се очаква разрешение от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) и след като бъде получено ще се пристъпи към подписването на договора.

С решение по точка 5 от Протокол № 22-2017г. от 10.03.2017г. на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД е дадено разрешение за сключване на споразумение за разсрочено погасяване на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД в размер на 5 507 хил.лв., състоящи се от неизплатени задължения по фактура за закупена ел.енергия в размер на 5 036 хил.лв. и лихви за забавени плащания към 28.02.2017 г. в размер на 471 хил.лв. Срокът на действие съгласно приложения проект на Споразумението за разсрочване е до 20.02.2018 г. при договорен лихвен процент на годишна база в размер на 3%, като начинът на плащане е дванадесет равни месечни вноски в съответствие с Проекта на погасителния план.

С решение по точка 6 от Протокол № 22-2017г. от 10.03.2017г. на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД е дадено разрешение за сключване на споразумение за разсрочено погасяване на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „Мини Марица изток“ ЕАД в размер на 134 452 хил.лв., състоящи се от неизплатени задължения по фактури към 16.02.2017г. за доставка на лигнитни въглища в размер на 127 943 хил.лв. и лихви за забавени плащания към 28.02.2017 г. в размер на 6 509 хил.лв. Срокът на действие съгласно приложения проект на Споразумението за разсрочване е до 20.02.2021г. при договорен лихвен процент на годишна база в размер на 3%, като начинът на плащане е четиридесет и осем равни месечни вноски в съответствие с Проекта на погасителния план.

Поради тежките климатични условия в началото на 2017 г., потреблението на електрическа енергия рязко се увеличи спрямо същия период на предходната 2016г. Електроенергийната система достигна своя максимум от над 7 500 МВт товар към 10.01.2017 г., което наложи спиране на износа на електрическа енергия с произход България считано от 13.01.2017г. след издадена Заповед на Министъра на енергетиката № Е-РД-16-64/11.01.2017г. Утвърдената от регулатора годишна квота на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за закупуване от Обществения доставчик в размер

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

на 288 000 МВтч беше изчерпана на 01.02.2017 г., като след издадена Заповед на Министъра на енергетиката № Е-РА-16-167/25.01.2017 г. беше наложено Централата да предоставя допълнителни количества електрическа енергия на „НЕК“ ЕАД за задоволяване нуждите на вътрешното потребление. Към датата на одобрението на отчета (до 15.03.2017 г. вкл.) „НЕК“ ЕАД е изкупила 362 596 МВтч електрическа енергия, което е превишение с 74 596 МВтч над утвърдената квота, определена съгласно Решение № ТЕ-026/30.06.2016г. Създадената ситуация показва ясно ролята на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД като основен стълб за регулиране на електроенергийната система в Република България.

Промени в акционерния капитал

Не са възникнали събития за промяна в акционерния капитал след датата на изготвяне на баланса.

V. Стратегия и бъдещо развитие на Дружеството

Стратегията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД включва инвестиционни проекти, чиято основна цел е модернизация на централата и ограничаване на замърсяването на околната среда. Приключването на основните проекти е предпоставка „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД да запази ключовата си позиция на основен производител на електроенергия. В резултат на изпълнението на инвестиционните и ремонтните програми се постига по-висока използваемост на мощностите при по-ниска аварийност, по-висока ефективност и екологичност на централата, осигуряващи енергийната сигурност в страната.

Тенденцията в пазара на електроенергия е все по-голямото му либерализиране, което би довело до повишаване на дела на продажбите на ел. енергия на свободния пазар. Моделът на търговия на електрическа енергия в България към момента е основан на базата на двустранни договори – типични „forward“ договори. Тези договори дават известна сигурност за страните, поради фиксирани във времето условия.

Считано от месец януари 2015 г. всички търгове за продажба на ел.енергия на свободния пазар се провеждат чрез интернет базирана онлайн система. Платформата дава възможност за провеждане на повече тръжни процедури спрямо съществуващата преди нейното внедряване практика, чрез което се осъществява гъвкаво предлагане на свободните количества.

На 07.12.2015 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД сключи с „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ) първия договор за участие на борсов пазар на електрическа енергия, с което Централата е първият реален участник на този пазарен сегмент.

Първата търговска сесия на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ) се проведе на 19.01.2016 г. и предвид основното участие на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД на борсовата платформа в резултат на поетите пред Европейската комисия ангажменти съгласно дело № СОМР/В1/39767 – ВЕН electricity, образувано от Европейската комисия срещу „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД за господстващо положение и съгласно изпълнението на тези ангажменти, следва да бъдат премахнат всички добавки, такси и цени при износа на електроенергия, така както е процедурирано във всички страни от Европейския съюз, за да може централата, както и всички търговски участници на пазара на електроенергия, да търгуват свободно в общността. В противен случай ще бъде невъзможно формирането на реална пазарна цена и изпълнението на поетите ангажменти от страна на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Условието на либерализирания пазар в България няма да отговарят на Третия енергиен пакет (Директива 72/2009 на Европейския парламент и на Съвета), ще бъде ограничена възможността за свободна търговия със останалите страни от общността. Последствията от неизпълнение на поетите от дружеството ангажменти към Европейската комисия биха довели до предявяване на сериозни финансови санкции.

VI. Отговорност на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало и спазвало приетата счетоводна политика, непроменена през целия отчетен период, при изготвянето на годишния отчет към 31 декември 2016 г. и е направило разумни и предпазливи, предположения и приблизителни оценки. Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие. Валидността на принципа на действащо предприятие зависи от активната финансова подкрепа на едноличния собственик на капитала, също така зависи и от изпълнението на инвестиционната програма в предвидените срокове, което ще даде възможност на Дружеството да приведе производствените си мощности и да извършва своята дейност съгласно международните изисквания.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Информация по Приложение № 10 към чл. 32, ал. 1, т. 2, чл. 32а, ал. 2, чл. 41а, ал. 1, т. 1 на НАРЕДБА № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация (Загл. доп. - ДВ, бр. 82 от 2007 г., изм., бр. 63 от 2016).

Допълнителна информация по Приложение № 10 на Наредба № 2 на КФН

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Основната дейност на Дружеството е свързана с производство и продажба на електрическа енергия чрез топлоелектрическа централа (ТЕЦ). Приходите от производство и продажба на електрическа енергия за 2016 г. представлява 98% от общо приходите на Дружеството. В таблицата по-долу е представена детайлна информация за произведено и продадено количество електрическа енергия от Централата през 2016 г. и 2015 г. по видове пазари и относителният им дял спрямо общото произведено количество в МВтч и лева.

Приходи от продажби на ЕЕ	Мерна единица	2015	Относителен дял от продажби 2015 (%)	2016	Относителен дял от продажби 2016 (%)	Сравнение 2016/2015
Продажби на ЕЕ						
ЕЕ на ОД	МВтч	1 335 468.00		475 806.00		(859 662.00)
Свободен пазар	МВтч	6 801 116.63		6 149 249.79		(651 866.84)
Продажби на БНЕБ ЕАД /енергийна борса/	МВтч	-		491 236.50		491 236.50
Продадена ЕЕ	МВтч	8 136 584.63		7 116 292.29		(1 020 292.34)
Балансиращ пазар	МВтч	184 016.11		165 353.94		(18 662.17)
Студен резерв ЕСО	МВтч	393 211.00		939 584.38		546 373.38
Допълнителни услуги ПР и ВР ЕСО	МВтч	459 622.00		391 191.00		(68 431.00)
Разполагаема мощност	МВтч	1 036 849.11		1 496 129.32		459 280.21
Общо продажби	МВтч	9 173 433.74		8 612 421.61		(561 012.13)

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

Приходи от продажби на ЕЕ						
ЕЕ на ОД	лв.	91 108 009.00		32 517 414.62		(58 590 594.38)
Свободен пазар	лв.	496 516 326.12		435 332 228.92		(61 184 097.20)
Продажби на БНЕБ ЕАД /енергийна борса/	лв.	-		34 945 563.40		34 945 563.40
Приходи от продажба на ЕЕ	лв.	587 624 335	93.79%	502 795 206.94	92.60%	(84 829 128.18)
Балансиращ пазар	лв.	28 415 994.91		27 279 783.44		(1 136 211.47)
Студен резерв ЕСО	лв.	5 898 165.00		9 001 440.25		3 103 275.25
Догъанителни услуги ПР и ВР ЕСО	лв.	4 596 220.00		3 911 910.00		(684 310.00)
Приходи от разполагаема мощност	лв.	38 910 379.91	6.21%	40 193 133.69	7.40%	1 282 753.78
Общо приходи от продажба	лв.	626 534 715.03		542 988 340.63		(83 546 374.40)

2. Информацията относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информацията за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степенята на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информацията за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Дружеството.

Структура на приходите за 2016г. и сравнение спрямо 2015г. (в лева)

Наименование на приходите и разходите	Мерна единица	2016	Дял от общо приходи 2016 (%)	2015	Дял от общо приходи 2015 (%)	Сравнение 2016/2015
Приходи от продажба на ел. енергия	лв.	542 988 340.63	98.22%	626 534 715.03	98.65%	(83 546 374.40)
Приходи от финансираня	лв.	4 794 891.27	0.86%	4 779 534.03	0.75%	15 357.24
Други приходи от дейността	лв.	5 045 132.36	0.92%	3 818 714.05	0.60%	1 226 418.31
Общо приходи от оперативната дейност:	лв.	552 828 364.26		635 132 963.11		(82 304 598.85)

През 2016 г. на чуждестранни клиенти е продадена електрическа енергия на стойност 84 216 647.15 лв. Мястото на доставка на ел.енергията при всички договори за продажба е мястото на гранично присъединяване на техническите съоръжения на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към събирателните шинни системи на Преносното предприятие (ЕСО ЕАД). В договорите няма клаузи за местопредназначение на електрическата енергия.

Централата е проектирана да работи с източномаришки лигнитни въглища от комплекса „Марица изток“. Основното гориво, което се ползва в производствената дейност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са лигнитни въглища добивани в комплекса „Марица - Изток“. Въглищата се доставят от „Мини Марица - Изток“ ЕАД.

В таблицата по-долу е представена информацията за основните клиенти и доставчици на дружеството през 2016 г. (с относителен дял над 10% от приходите/разходите).

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

Приходи/Разходи	Мерна единица	2016	Относителен дял %
Общо приходи от основна дейност	лв.	542 988 340.63	
в т.ч.			
ГЕН-И Д.О.О	лв.	57 685 407.05	10.62%
ЕНЕРГИЙНА ФИНАНСОВА ГРУПА АД	лв.	83 892 824.43	15.45%
ЧЕЗ ТРЕЙД БЪГАРИЯ ЕАД	лв.	59 779 524.04	11.01%
Общо разходи	лв.	664 612 459.71	
в т.ч.			
Мини Марица Изток ЕАД - доставчик на въглища	лв.	239 737 768.66	36.07%
NVL Limited - доставчик на квоти за емисии на парникови газове	лв.	72 093 539.98	10.85%

3. Информацията относно сделките, сключени между Дружеството и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които Дружеството или неговите дъщерни дружества е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на Дружеството.

Информацията, дадена в стойностно изражение относно сделките със свързани лица е подробно представена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството за 2016 г. в пояснително приложение 30 „Сделки със свързани лица“. Сделките със свързани лица не се отклоняват от нормалните пазарни условия.

4. Информацията за събития и показатели с необичаен за Дружеството, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

Няма събития и показатели с необичаен за Дружеството характер през 2016г., имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи.

5. Информацията за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за Дружеството, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на Дружеството.

Дружеството не извършва сделки, които да се водят извън балансово.

6. Информацията за дялови участия на Дружеството, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжки, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжки извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към 31.12.2016 г. има дялово участие в следните дружества:

Дружество	Участие	Номинална стойност
ЗАО „Енергия“	0.96%	64 025.33
„ПФК Берое – Стара Загора“ ЕАД	100%	5 478 262.00
„ТЕЦ Марица изток 2“ (9 и 10) ЕАД	100%	50 000.00

Притежаваните от Дружеството недвижими имоти и нематериални активи се използват в основната му дейност по производство на електрическа енергия. Подробна информация за тях е представена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31.12.2016 г. в Пояснителни приложения 6 „Имоти, машини и съоръжения“ и 5 „Нематериални активи“.

Финансовите активи на Дружеството към 31.12.2016 г. включват вземания от клиенти и парични средства. Подробна информация е представена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31.12.2016 г. в Пояснителни приложения 12 „Търговски и други вземания“ и 13 „Парични средства“.

7. Информация относно сключените от Дружеството, от неговите дъщерни дружества в качеството му на заемополучател, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

Засмодател	Вид на заема	Валута на заема	Сума на заема (в оригинална валута) в хиляди	Година на плащане на последна вноска	Лихвен процент	Обезпечение
ЯПОНСКА БАНКА ЗА МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДИЧЕСТВО	Инвестиционен кредит	JPY	25 106 617	2018	2,43%	държавна гаранция
СОСИЕТЕ ЖЕНЕРАЛ ЕКСПРЕСБАНК	Инвестиционен кредит	BGN	13 206	2018	6 месечен СОФИБОР + 3.49% годишно	особен залог на вземания
СОСИЕТЕ ЖЕНЕРАЛ ЕКСПРЕСБАНК	Овъррафт	BGN	25 000	2017	ОАП на БНБ + 1.28% годишно	без обезпечение
БЕХ ЕАД	За финансиране на дейността	BGN	65 000	2015	ОАП на БНБ + 3.05% годишно	без обезпечение
БЕХ ЕАД	Новиране на задължения	BGN	77 757	2018	ОАП на БНБ + 3.05% годишно	без обезпечение
БЕХ ЕАД	За финансиране на дейността	BGN	20 000	2015	4,49%	без обезпечение
БЕХ ЕАД	За финансиране на дейността	BGN	60 000	2020	4,49%	без обезпечение
БЕХ ЕАД	За финансиране на дейността	BGN	35 000	2020	4,49%	без обезпечение
БЕХ ЕАД	За финансиране на дейността	BGN	45 000	2020	5,48%	без обезпечение

Допълнителна информация относно сключените от Дружеството, в качеството му на заемополучател договори за заеми е представена в индивидуалния му финансов отчет за 2016 г. в пояснителни приложения 17 „Заеми“ и 31 „Разчети със свързани лица“.

8. Информация относно сключените от Дружеството, от неговите дъщерни дружества в качеството му на засмодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.

Заемополучател	Вид на заема	Валута на заема	Сума на заема (в оригинална валута) в хиляди	Година на плащане на последна вноски	Лихвен процент	Обезпечение
ПФК БЕРОЕ-СТАРА ЗАГОРА ЕАД	За финансиране на дейността	BGN	700	2016	ОАП на БНБ + 2.5% годишно	без обезпечение

Допълнителна информация относно сключените от Дружеството, в качеството му на заемодател договори за заеми е представена в индивидуалния му финансов отчет за 2016 г. в пояснително приложение 31 „Разчети със свързани лица“.

9. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Дружеството, е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Целите на Дружеството във връзка с управлението на финансовите ресурси са да осигури способността му да продължи да съществува като действащо предприятие, както и да осигури възвращаемост на едноличния собственик, стопански ползи на други заинтересовани лица. Управлението на риска се осъществява текущо от оперативното ръководство под надзор на Съвета на Директорите и Едноличния собственик.

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят тримесечно. Необходимостта от парични средства се сравнява със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити, което определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер. Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии и при необходимост финансова помощ от Едноличния собственик.

10. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Дружеството по смисъла на Закона за счетоводството.

През 2016 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на Дружеството.

11. Информация за основните характеристики на прилаганите от Дружеството, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Дружеството има разработени и утвърдени вътрешни правила и процедури по отношение на системите за вътрешен контрол и отчетност.

Системата за вътрешен контрол на Дружеството се осъществява от Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ (ДАДФК). Характеризира с това, че включва в себе си цялостната политика и процедури (за вътрешен контрол), възприети от ръководството на Дружеството за постигане на неговите цели и гарантира, доколкото това е практически възможно, ред и ефективност при осъществяването на дейността на Дружеството, включително придържане към управленската политика, защита на активите на предприятието, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация. Системата за вътрешен контрол обхваща не само

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

области, касаещи директно функциите на счетоводната система, но и много по-широки проблеми. За осъществяване на тази дейност в ДАДФК са създадени и функционират следните звена:

Звено „Контрол на документи“

Осъществява текущ, предварителен контрол на законосъобразност и целесъобразност на документи и дейности, свързани с финансовата дейност на Дружеството. Контролът се извършва чрез проверка на всички документи имащи отношение преди поемането на задължението и предстоящото извършване на разходи, в частност: докладни записки, договори, рапорти, текущи заявки, възлагателни писма.

През 2016 г. в звеното са постъпили 321 докладни записки за поемане на задължение за извършване на разходи, чрез процедури по ЗОП, като по 20 от тях е намалена формираната очаквана стойност, а 18 докладни записки са спрени.

Проверените заявки за доставка на материали, резервни части и услуги са 3 557 броя. Корижирани са 192 броя заявки в посока намаление, а за 30 броя заявки не е разрешено да бъде извършен разход.

Постъпили за проверка 128 броя възлагателни писма през 2016 г., като за 7 броя не е разрешено извършването на разхода.

Звено „Вътрешноеведомствен финансов контрол“

Осъществява предварителен контрол в Дружеството в съответствие с писмени политики и процедури преди извършване на разхода и прихода. Извършва контрол преди извършване на разхода на средства, както и на прихода на средства за ТЕЦ 2. Изготвя необходимите документи сред извършване на предварителен контрол, съгласно Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол и система на двоен подпис и Правила за вътрешен контрол при СФУК. Има права да откаже да се произнесе, когато не му се представи исканата информация.

В звено ВВФК през 2016 г. са постъпили 6 310 бр. фактури за извършване на разходи и 2 553 бр. за постъпили приходи. Забележки и корекции е имало по 15 броя фактури за приходи и 983 броя фактури за извършване на разходи. След отстраняване на пропуските по тях и представяне на липсващите документи фактурите са били одобрени.

Удържани неустойки за закъснение на доставки или неточно изпълнение по 15 договора и удържани гаранции за изпълнение по 3 броя договори.

Звено ВВФК извършва проверка на месечната справка, изготвена от звено АЕЕП за графици за производство и продажба на електрическа енергия. При проверка на месечните графици през 2016 г. грешки не се установени.

Звеното извършва и проверка на всички декларации, касаещи дейността на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД до данъчни, митнически и други контролни органи и институции преди подписване от Изпълнителния Директор. Не са констатирани несъответствия.

Звено „Вътрешен одит“

Осъществява планови и извънпланови одити в „ТЕЦ Марица изток 2“ в съответствие с писмени политики и процедури.

Изготвя тригодишен стратегически план и годишен такъв за извършване на одити, които се утвърждават от Изпълнителния Директор на Дружеството.

Изготвя доклади, протоколи и други документи във връзка с проверките, които извършва. Набелязва мерки за коригиране на отклонения, съобразно отчети и справки. Извършва проверки на място с цел на потвърждаване или отхвърляне на доказателства за законосъобразност. Дава

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

препоръки за отстраняване на констатирани нарушения и слабости.

През 2016 г. са извършени 17 одита, в това число 13 планови и 4 извънпланови. Направени са 9 насрещни проверки, относно изпълнението на дадените препоръки в одитните доклади. За всички извършени проверки са изготвени 26 броя доклади с констатации и изводи и са дадени общо 61 броя препоръки. За констатираните пропуски по време на одитите за 23 длъжностни лица са направени предложения пред Изпълнителния Директор за налагане на парични санкции по КТД.

Във връзка с изпълнение на мерките от Секторния антикорупционен план в енергетиката, утвърден със Заповед № Е-Р-Д-16-536/30.10.2015 г. на Министъра на Енергетиката, комисия назначена със заповед на ИД № 2299/20.11.2015 г. е изготвила Програма, относно мероприятията за изпълнение на мерките в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Програмата е утвърдена от Изпълнителния Директор.

Приети са „Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси и защита на лицата, подали такива сигнали“. Издадена е заповед № 265/04.02.2016 г. в изпълнение на която от 05.02.2016 г. служител от ДАДФК участва в комисия за ежедневни проверки на наличието на сигнали за корупция или конфликт на интереси на електронната поща, горещия телефон и пощенски кутии. Не са подадени сигнали за 2016 г.

С Протокол № 18/12.05.2016 г. на СД на Дружеството, т. 12 е приета „Система за финансово управление и контрол в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД“.

Със заповед № 917/16.06.2016 г. на Изпълнителния Директор на Дружеството е сформиран Съвет за управление на риска, съгласно чл.8 от СФУК и са определени задачите на същия.

Съветът за управление на риска се събира в сроковете, определени със заповедта и изготвя протоколи от заседанията си. Всички мероприятия и мерки от програмата са изпълнени, за което са уведомени „Български енергиен холдинг“ ЕАД и Министерство на Енергетиката.

Предприети са действия от БЕХ ЕАД за изграждане на политика и процедури за управление на риска на отделните дъщерни дружества, включително „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Към момента системата се разработва и не е окончателно утвърдена.

12. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от Дружеството, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на Дружеството, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

а) получени суми и непарични възнаграждения;

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

в) сума, дължима от Дружеството за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

През 2016 г. са изплатени следните възнаграждения на членовете на Съвета на директорите на Дружеството и дъщерните му дружества:

Възнаграждения, в т.ч:	196 549.49 лева
"ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД	134 390.74 лева
Социални осигуровки, в т.ч.:	13 355.82 лева
"ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД	11 419.20 лева
Социални разходи, в т.ч.:	9 450.00 лева
"ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД	9 450.00 лева
Общо:	219 355.31 лева

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
Годишен индивидуален доклад за дейността
за 2016 г.

13. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно

Няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

14. Друга информация по преценка на Дружеството

Дружеството преценява, че не е налице друга информация, която би била важна за потребителите.

Живко Димитров Динчев

Изпълнителен директор
ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2 ЕАД
с. Ковачево
16 март 2017 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на

“ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2” ЕАД**Мнение**

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на „ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2“ ЕАД („Дружеството“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016г. и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и индивидуалния отчет за всеобхватния доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснително приложение 2 „Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет“ от индивидуалния финансов отчет, в което се посочва, че текущите пасиви на Дружеството превишават текущите му активи с 390,560 хил. лв. към 31 декември 2016г., като към тази дата Дружеството е отчело нетна загуба в размер на 98,441 хил. лв. Посочените обстоятелствата, са индикатор, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Обръщане на внимание

Ние обръщаме внимание на пояснително приложение 6 „Имоти, машини и съоръжения“ от индивидуалния финансов отчет, където е оповестено, че към 30 юни 2015 г. Дружеството е извършило преглед на справедливите стойности на имоти, машини и съоръжения според счетоводната си политика, използвайки лицензиран независим оценител. Към 31 декември 2016 г., съобразно изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи“ е извършен преглед за обезценка, при който не са установени съществени изменения. Спецификата на активите на Дружеството и динамичната икономическа среда в сферата на енергетиката, в която то оперира, биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливите стойности на тези имоти, машини и съоръжения.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт - счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016г./утвърдени от нейния Управителен съвет на 29.11.2016г. Тези процедури касаят проверки за наличието,

както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 7, т. 2 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуални финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху

икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

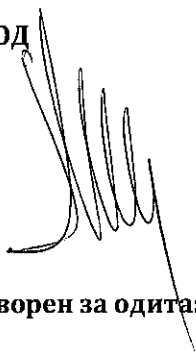
Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Одиторско дружество

„ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД

Управител:

Милена Христова

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Васка Гелина

30.03.2017г.

Индивидуален отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември
		2016	2015
		'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	395	367
Имоти, машини и съоръжения	6	1 440 938	1 482 124
Инвестиции в дъщерни предприятия	7	5 528	5 528
Други инвестиции	8	64	64
Други вземания	9	-	397
Нетекущи активи		1 446 925	1 488 480
Текущи активи			
Материални запаси	11	76 154	65 836
Търговски и други вземания	12	43 977	51 347
Вземания от свързани лица	31	14 444	15 951
Предоставени заеми на свързани лица	31	524	511
Вземания за данъци върху дохода		-	350
Пари и парични еквиваленти	13	8 594	831
Текущи активи		143 693	134 826
Общо активи		1 590 618	1 623 306

Съставил: _____
 /Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
 /Живко Динчев/

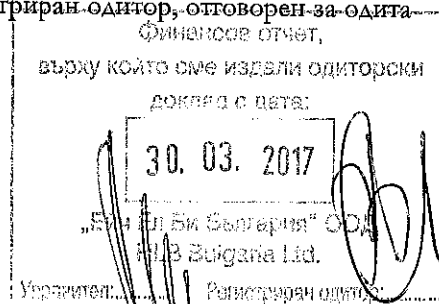
Дата на съставяне: 16 март 2017 г.

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 16 март 2017 г.

Одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД

Милена Христова
 Управител

Васка Гелина
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за финансовото състояние

(продължение)

Пояснение	31 Декември	31 Декември
	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Собствен капитал		
Основен капитал	14.1 89 676	40 126
Резерви	14.2 765 937	871 922
Неразпределени печалби/Натрупани загуби	(108 761)	(111 600)
Общо собствен капитал	746 852	800 448
Пасиви		
Нетекущи пасиви		
Дългосрочни заеми	17.1 42 548	80 412
Дългосрочни заеми към свързани лица	31 134 787	28 774
Търговски и други задължения	19 23 000	35 000
Пенсионни задължения към персонала	16.2 26 450	21 502
Финансиране	18 35 547	38 732
Провизия за рекултивация	15 5 144	4 967
Отсрочени данъчни пасиви	10 42 037	48 517
Нетекущи пасиви	309 513	257 904
Текущи пасиви		
Краткосрочни заеми	17.1 43 360	75 186
Пенсионни и други задължения към персонала	16.2 11 162	11 468
Търговски и други задължения	19 99 651	184 827
Краткосрочни задължения към свързани лица	31 301 374	220 244
Финансиране	18 4 740	4 795
Провизия за емисии на парникови газове	15 73 966	68 434
Текущи пасиви	534 253	564 954
Общо пасиви	843 766	822 858
Общо собствен капитал и пасиви	1 590 618	1 623 306

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Дата на съставяне: 16 март 2017 г.

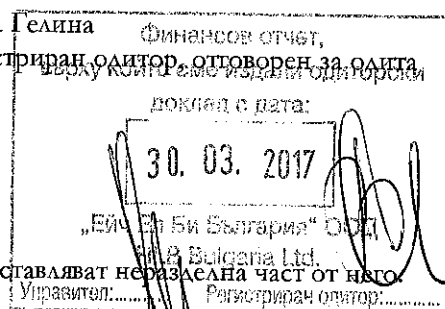
Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 16 март 2017 г.

Одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД

Милена Христова
Управител

Васка Гелина
Регистриран одитор, отговорен за одита

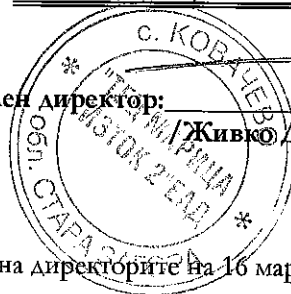
Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за печалбата или загубата за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016	2015
		'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажби	20	542 988	626 535
Приходи от финансираня	21	4 795	4 780
Приходи		547 783	631 315
Други приходи	22	5 046	3 818
Разходи за гориво	23.1	(249 428)	(286 994)
Разходи за други материали	23.2	(28 526)	(33 557)
Разходи за външни услуги	24	(31 440)	(28 048)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	5,6	(93 298)	(91 369)
Разходи за персонала	16.1	(106 496)	(104 874)
Разходи за емисии на парникови газове	25	(77 626)	(119 398)
Други разходи	26	(46 257)	(21 787)
Разходи		(633 071)	(686 027)
Загуба от оперативна дейност		(80 242)	(50 894)
Финансови разходи	27	(24 428)	(28 559)
Финансови приходи	27	272	247
Загуба преди данъци		(104 398)	(79 206)
Разходи за данъци върху дохода	28	5 957	7 205
Загуба за годината		(98 441)	(72 001)

Съставил: _____
 /Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
 Живко Динчев/

Дата на съставяне: 16 март 2017 г.

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 16 март 2017 г.

Одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД

Милена Христова
 Управител

Васка Гелина

Регистриран одитор, отговорен за одита
 върху който сме издали одиторски
 доклад с дата:

30. 03. 2017

„Ейч Ел Би България“ ООД
 HCB Bulgaria Ltd.

Управител: _____ Регистриран одитор: _____

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Загуба за годината	(98 441)	(72 001)
Друг всеобхватен доход:		
Преоценка на нефинансови активи	6	5 638
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	16.2	(4 724)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	10	(92)
Друг всеобхватен доход (загуба) за годината, нетно от данъци	(4 705)	822
Общо всеобхватна загуба за годината	(103 146)	(71 179)

Съставил:

/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор:

/Живко Динчев/

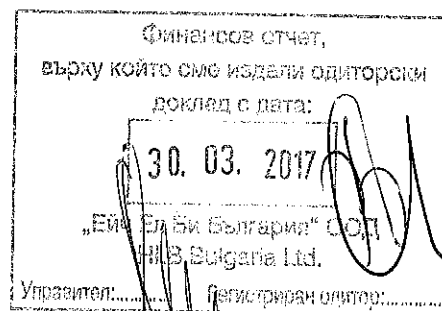
Дата на съставяне: 16 март 2017 г.

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 16 март 2017 г.

Одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД

Милена Христова
Управител

Васка Гелина
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Основен капитал	Законови резерви	Други резерви	Преоценки по планове с дефинирани приходи	Преоценки нефинансови активи	Неразпределена печалба/ загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2015 г.	40 126	22 461	222 230	(14 105)	640 605	(39 690)	871 627
Загуба за годината	-	-	-	-	-	(72 001)	(72 001)
Друг всеобхватен доход (загуба), нетно от данъци	-	-	-	(4 252)	5 074	-	822
Общо всеобхватна загуба за годината	-	-	-	(4 252)	5 074	(72 001)	(71 179)
Прехвърляне на преоценъчен резерв на нефинансови активи в неразпределена печалба	-	-	-	-	(91)	91	-
Салдо към 31 декември 2015 г.	40 126	22 461	222 230	(18 357)	645 588	(111 600)	800 448

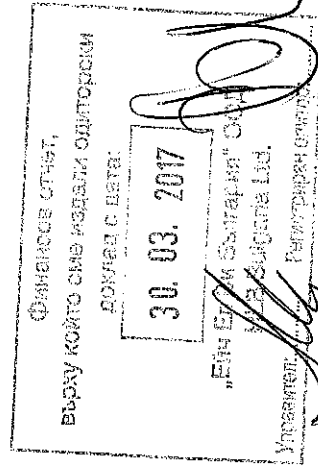
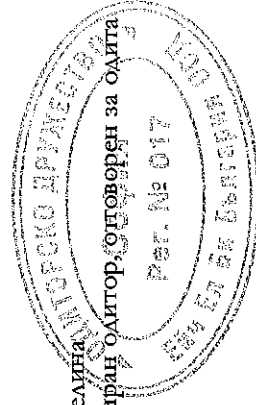
Съставила: / Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: / Живко Лютчев/

Дата на съставяне: 16 март 2017 г.
Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 16 март 2017 г.

Одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД

Милена Христова
Управител

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	412 455	521 054
Плащания към доставчици	(316 287)	(314 569)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(107 831)	(111 534)
Постъпления от лихви, гаранции и други	13 829	13 911
Плащания за падеж по гаранции и други	(10 617)	(6 277)
Плащания за данък върху дохода	-	(377)
Парични потоци от курсови разлики, нетно	(353)	(90)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(8 804)	102 118
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(41 522)	(71 612)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	45	2
Придобиване на дъщерни предприятия	-	(930)
Получени дивиденди	259	233
Постъпления от предоставени заеми на свързани лица	-	100
Получени лихви от свързани лица	-	39
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(41 218)	(72 168)
Финансова дейност		
Получени заеми	231 687	270 977
Плащания по получени заеми	(309 989)	(315 094)
Получени заеми от свързани лица	140 000	20 000
Плащания на лихви на свързани лица	-	(51)
Плащания на лихви	(3 913)	(5 265)
Нетен паричен поток от финансова дейност	57 785	(29 433)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	7 763	517
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	831	314
Пари и парични еквиваленти в края на периода	8 594	831

Съставил: _____
 /Сотир Сотиров/

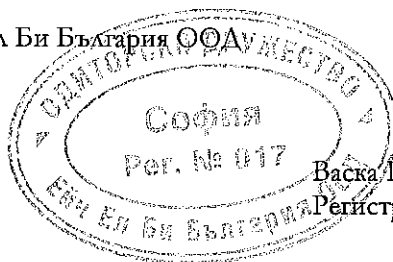
Изпълнителен директор: _____
 /Живко Динчев/

Дата на съставяне: 16 март 2017 г.

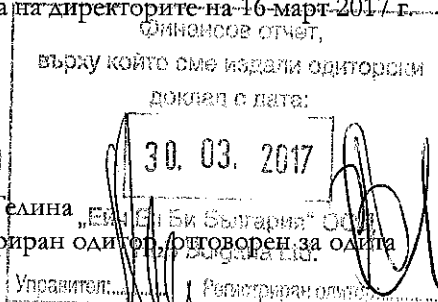
Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 16 март 2017 г.

Одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД

Милена Христова
 Управител

Васка Гелина „Ейч Ел Би България“ ООД
 Регистриран одитор, одговорен за одита

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД се състои в производство и продажба на електрическа енергия, предоставяне на разполагаема мощност и допълнителни услуги на електропреносната система, както и строителна и ремонтна дейност в областта на електроенергетиката и топлоенергетиката.

Дружеството е регистрирано като еднолично акционерно дружество със 100 % държавно участие. В изпълнение на Заповед № ДВ-267/26.06.2000 година на Председателя на Държавната агенция по енергетика и енергийни ресурси и фирмено решение № 2591/30.06.2000 година на Старозагорски окръжен съд „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е образувано чрез отделяне от „НЕК“ ЕАД и вписано в Търговския регистър. Седалището и адресът на управление на Дружеството е с. Ковачево, общ. Раднево, обл. Старозагорска – п.к. 6265.

Акциите на Дружеството не са регистрирани на фондова борса. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от 3 (три) членен Съвет на Директорите в състав: Илко Желязков – председател, инж. Живко Динчев и Диан Димитров и се представлява от Изпълнителния директор инж. Живко Динчев.

Дружеството е 100% собственост на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ). Едноличен собственик на капитала на БЕХ ЕАД е Република България, като правата на едноличен собственик се упражняват от министъра на енергетиката, който има качеството на принципал и е овластен да взема всички решения, предоставени в компетентността на едноличния собственик на капитала на БЕХ ЕАД.

Списъчният състав на персонала към 31 декември 2016 г. е 2 433 служители (31 декември 2015 г.: 2 439 служители).

2. Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Индивидуалният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към 31 декември 2016 г. текущите пасиви на Дружеството надвишават текущите активи с 390 560 хил. лв., загубата за 2016 г. е 98 441 хил. лв. Тези обстоятелства показват наличието на несигурност, която може да породи съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността, както и чрез продължаващата подкрепа от едноличния собственик на капитала, Съветът на директорите очаква, че Дружеството ще има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си

дейност в близко бъдеще и ще продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2016г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз, които са уместни за неговата дейност. На дружеството не се е наложило да прави промени в счетоводната си политика за адаптиране приложението на всички нови и/или ревизирани МСФО, които са ефективни за текущата отчетна година, започваща на 01.01.2016 г., тъй като те или не се отнасят за неговата дейност и обичайния състав и характеристики на активите и пасивите му или през период не е имало обекти или операции, които са засегнати от промените в изменените МСФО. Ефектът от промените в МСФО за дружеството е единствено във въвеждане на нови и разширяване на вече съществуващи оповестявания и промяна в представянето на финансовите отчети, без това да се е отразило върху сумите, отчетени в тях. Към датата на одобрение за издаване на настоящия индивидуален финансов отчет са направени изменения и подобрения в действащи стандарти, както следва:

3.1. Стандарти и разяснения, влезли в сила от 1 януари 2016г.

Изменение на МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ – Метод на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети – приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ – Инициатива за оповестяване - приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2012-2014)“, произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.).

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ – Изясняване на допустимите методи за амортизация - приети от ЕС на 2 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСФО 11 „Съвместни споразумения“ – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - приет от ЕС на 24 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ – Земеделие: Плододайни растения - приети от ЕС на 23 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация – приети от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

3.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезнали в сила

Към датата на издаване за одобряване на този индивидуален финансов отчет следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения са издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и са приети от ЕС, но все още не са влезли в сила:

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” – приет от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

МСФО 9 „Финансови инструменти” – приет от ЕС на 22 ноември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.);

3.3. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството, счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европекската комисия и съответно, не са взети в предвид при изготвянето на този индивидуален финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки” – ЕК реши да не започва процеса по утвърждаване на този междинен стандарт и да чака окончателния му вариант;

МСФО 16 „Лизинг” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.;

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - отложен за неопределен период;

Промени в МСС 12 „Данъци върху дохода” – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.;

Промени в МСС 7 „Отчет за паричните потоци” - Инициатива за оповестявания, в сила за годишни периоди от 1 януари 2017 г.;

Разяснение на МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Промени в МСФО 2 “Плащане на базата на акции” - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти” с МСФО 4 „Застрахователни договори” - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016) - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. и 1 януари 2017 г.;

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения“ - в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.;

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти“ - Трансфери на инвестиционни имоти - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В индивидуалния отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет,

когато това има съществен ефект върху информацията в индивидуалния отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Немонетарните активи и пасиви, оценявани по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

4.4. Приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по

справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, работи и други данъци върху продажбите или мита. Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като агент. То е достигнало до заключение, че действа като принципал във всички такива договорености.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажба на електрическа енергия, разполагаема мощност и услуги на системата

Приходите се признават в отчета за печалбата или загубата на месечна база след измерване на съответното количество, предоставено на клиентите.

Дружеството осъществява дейността си в съответствие с нормативната уредба на енергетиката в България. Цените на електрическата енергия предназначена за обществения доставчик се регулират от Комисия по енергийно и водно регулиране (КЕВР) в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката и Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия. КЕВР определя на регулаторен период двукомпонентна цена – цена за електрическа енергия и цена за разполагаема мощност.

До 31.05.2014 г. количествата електрическа енергия, продавани на НЕК ЕАД в качеството му на Обществен доставчик се определяха като от общото измерено количество нетна активна електрическа енергия се приспадне количеството енергия, доставено по свободно договорени цени (сумата от всички регистрирани от ЕСО ЕАД почасови графици за доставка от ”ТЕЦ Марица Изток 2” ЕАД по свободно договорени цени). От 01.06.2014 г., във връзка с промяната в законодателството, НЕК ЕАД заявява покупка на електрическа енергия, след съгласуване на почасови дневни графици за доставка на електрическа енергия, по начин аналогичен на съгласуването на графици за продажба на електрическа енергия на свободния пазар.

Търговията с електрическа енергия на свободния пазар се осъществява на основание чл. 100, ал. 1 от Закона за енергетиката и утвърдените от КЕВР Правила за търговия с електрическа енергия, съгласно актуалната им към момента версия.

ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД и купувачът на електрическа енергия изготвят и подават почасови дневни графици за своите продажби/покупки на електрическа енергия, като графицият започват от 00:00 ч. и приключват в 24:00 ч. на съответния ден за доставка. Графицият за доставка за почивни и празнични дни и за първия работен ден се подават едновременно в последния предхождащ ги работен ден.

Съгласуваният между страните дневен почасов график за доставка на електрическа енергия се изпраща от Продавача на ЕСО ЕАД в одобрена от ЕСО ЕАД форма в деня, предхождащ доставката (А-1) и преминава процедура по регистрация съгласно Правилата за търговия. Графикът за доставка става обвързващ между страните след неговата регистрация съгласно Правилата за търговия и става основен документ, който удостоверява количествата продадена електрическа енергия.

Във връзка с въведения нов пазарен модел от 01.06.2014 година действат нови правила за балансиране на системата. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД предоставя на ЕСО ЕАД за оперативното управление своите разполагаеми мощности, предназначени за пазара на електрическа енергия (по свободни и/или регулирани цени) и за допълнителни услуги, а ЕСО ЕАД управлява централата съгласно Правилата за управление на електроенергийната система, Правилата за търговия с електрическа енергия и останалите нормативни документи и предоставя на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД достъп до електропреносната мрежа и системни услуги. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и ЕСО ЕАД извършват плащания в срокове, по отношение на предоставените количества:

1. Заявената за ползване от ЕСО ЕАД, съгласно чл. 129 и чл. 131 от ПТТЕЕ разполагаемост на активни мощности за допълнителни услуги (резерви за първично и вторично регулиране) в рамките на договорения диапазон на блоковете.
2. Електрическа енергия, която е продадена/закупена поради участие в първично, вторично и/или третично регулиране.

Електрическата енергия, която е предоставена/закупена/ от пазара на балансираща енергия поради участие в първично и/или вторично регулиране, като енергия от активирани предложения нагоре или надолу, се пресмята и урежда между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и ЕСО ЕАД, съгласно Правилата за търговия на електрическа енергия.

При регулиране нагоре ЕСО ЕАД заплаща на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за електрическата енергия, която е реализирана над регистрираните нетни почасови графици от участие в първично и/или вторично регулиране и/или диспечерско нареждане в случаите на регулиране нагоре и за електрическата енергия от участие в третично регулиране, чрез активиране от ЕСО ЕАД на приоритетен списък с приложения за регулиране нагоре.

При регулиране надолу „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД заплаща на ЕСО ЕАД за електрическата енергия от участие в първично и/или вторично регулиране и/или диспечерско нареждане в случаите на регулиране надолу и за електрическата енергия от участие в третично регулиране, чрез активиране от ЕСО ЕАД на приоритетен списък с приложения за регулиране надолу.

Съгласно чл.174 от ПТТЕЕ независимият преносен оператор ЕСО ЕАД определя небалансите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД /координатор на балансиращи групи/ за всеки интервал на доставка след получаване на утвърдените измерени стойности от собствениците на средства за търговско измерване съгласно глава седма от ПТТЕЕ. Независимият преносен оператор ЕСО ЕАД изготвя дневните извлечения за сетълмент на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, присъединени към електроразпределителната /електропреносната мрежа на база на валидирани данни, получени от разпределителните /електропреносното предприятие по чл. 38 от Правилата за измерване на количеството електрическа енергия.

Фактурирането на балансиращата енергия се извършва, съгласно обобщени дневни извлечения за сетълмент изготвени от ЕСО ЕАД, с дата на данъчно събитие последния ден на календарния месец.

На база на обобщени дневни извлечения за сетълмент се издават фактури както от ЕСО ЕАД, така и от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за количествата електрическа енергия продадени на балансиращия пазар за съответния месец.

Общата стойност на задълженията на координатор на балансираща група представляват за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД разходи за балансираща енергия при недостиг, а общата стойност на вземанията на координатор на балансираща група представляват за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД приходи за балансираща енергия при излишък.

Приходите на дружеството от предоставяне на блокове в студен резерв се определят, като ЕСО ЕАД закупува действителната нетна разполагаемост [Мвтч] на действителната нетна активна мощност [Мвт] на договорените блокове, които са в състояние Студен резерв през всеки период на разполагаемост, която се определя като договорената предоставена нетна максимална активна мощност се намалява с:

1. неразрешените намаления от договорената мощност, регистрирани след активиране на блок от Студен резерв;

2. непредставената мощност поради закъснение за включване или забавено натоварване на активиран блок от Студен резерв, ако „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД не може да замени своевременно съответния блок с друг;
3. процентът на намаление на наличните складови запаси от горива на площадката на производителя спрямо договорените количества;
4. непредставената мощност в резултат от разрешени и/или принудителни престои;
5. непредоставената разполагаемост за Студен резерв, регистрирана при неуспешно активиране на студен резерв.

При активиране на блок от Студен резерв ЕСО ЕАД изкупува чрез балансиращия пазар, активната енергия на този блок по еднокомпонентна цена.

От 19.01.2016 г. реално започна да функционира борсовата търговия с електрическа енергия. Борсовата търговия се осъществява от „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ), която като титуляр на лицензията за организиране на борсов пазар на електрическа енергия, в ролята си на оператор на борсовия пазар, организира борсов пазар на електрическа енергия в съответствие със Закона за енергетиката, Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТБЕ), Правилата за сетъмент и Правилата за поведение на борсовия пазар.

БНЕБ извършва администрирането на всички сделки на борсовия пазар на електрическа енергия и съответно е страна по всички сделки. Всички сделки сключени на борсовия пазар, автоматично и задължително подлежат на сетъмент и представляват сделка между съответния търговски участник и борсовия оператор.

Само регистрирани от оператора на борсовия пазар на електрическа енергия търговски участници имат право да участват на борсовия пазар, чрез подаване на предложения за продажба и предложения за покупка на електрическа енергия.

Търговията на борсовия пазар на електрическа енергия се осъществява посредством Електронна система за търгуване.

Към момента търговията се осъществява на принципа „ден напред“(D-1), както и на Централизирания пазар за двустранни договори (ЦПДД).

Сделките на борсовата платформа се извършват по клирингова цена. Клиринговата цена е цената, на която се сключват всички сделки и се изчислява за определена пазарна зона, определен ден на доставка и определен интервал на доставка- час. Клиринговата цена е пресечната точка на кривата на търсене и кривата на предлагане, изчислена от алгоритъма на търговската платформа, EURNEMIA. Кривите на търсене и предлагане се формират на базата на метода на линейна интерполация. Изчислената клирингова цена се публикува в съответствие с правила установени от PCR обединението и се публикува на интернет сайта на борсовия оператор в 12:42 CET (13:42 EET). Клиринговата цена, изчислена от общоевропейския алгоритъм Euphemia, се публикува в съответствие с правилата установени от PCR обединението и се публикува на интернет сайта на борсовия оператор в 12:42 CET (13:42 EET). Всеки търговски участник може да види спечелените от него обеми за покупка и/или продажба и съответните клирингови цени в Електронната система за търгуване в деня на търговия в съответствие с часовия график.

Приходите от продажби на Дружеството са представени в Приложение 20.

Продажби на материални запаси

Приходите от продажби на материални запаси се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги

Приходите от услуги се признават на база етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Етапът на завършеност се определя като съотношение между направените до момента разходи към общо предвидените разходи за завършване на услугата. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава, само когато признатите разходи са възстановими.

Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат като се използва метода на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходите от лихви се включват на ред „Финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата.

Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране) когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането, и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.5. Оперативни разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Дружеството не може да представя каквито и да е приходни и разходни статии като извънредни позиции нито в отчета за печалбата и загубата, нито в пояснителните приложения.

Когато се очаква икономическата изгода да бъде придобивана в продължение на няколко отчетни периода, при което връзката с приходите може да се определи само най-общо и косвено, разходите се признават в отчета за печалбата и загубата на базата на системни и рационални процедури на разсрочване. Целта на подобни процедури на разсрочване е разходите да бъдат признавани през онези отчетни периоди, през които свързаната с тези пера икономическа изгода ще се придобие и изчерпи изцяло.

Разход се признава незабавно в печалби и загуби в случай, че няма да доведе до бъдещ приход или друга икономическа изгода или когато бъде установено, че е по-вероятно тази бъдеща икономическата изгода да не се класифицира като актив в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

В печалби и загуби се признава и разход в случаите, при които е отчетено задължение, без да е придобит актив (провизии).

Разходите се отчитат първоначално по икономически елементи.

В Дружеството е възприета следната обща класификация за отчитане на разходите по икономически елементи:

- Разходи за гориво и ел. енергия - разходи за гориво са разходите за лигнитни въглища, котелно гориво (мазут) и други течни горива; в разходите за ел. енергия са включени енергия за собствени нужди, закупената ел. енергия от свободен пазар и балансиращ пазар от ЕСО;
- Разходи за други материали - разходи за други материали са разходите за резервни части, ремонт и поддръжка, варовик, реагенти и стопански инвентар под прага на същественост и други;

- Разходи за външни услуги - разходи за външни услуги са разходите за ремонт и поддръжка, застраховки, депониране на пепелина, транспорт на персонала, вода, охрана, транспортни услуги, управленски такси, телефонни услуги, наеми, други външни услуги;
- Разходи за персонала - разходи за персонала (възнаграждения) са всички плащания, свързани с персонала като разходи за заплати, социални осигуровки, храна, надбавки по КТА, разходи за неизползвани отпуски, обезщетения по КТ, разходи за лихви по МСС 19 и други;
- Разходи за амортизации и обезценка на нетекущи активи - разходи за амортизации и обезценка на нетекущи активи са начислените амортизации и обезценки на амортизируемите активи;
- Разходи за емисии на парникови газове - разходи за закупени и разходи за провизии за недостиг на емисионни квоти за парникови газове.

4.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

Дружеството капитализира разходите по заеми за отговарящи на изискванията активи, когато изграждането е започнало на или след 1 януари 2009г. Разходите по заеми, свързани със строителни проекти, стартирали преди 1 януари 2009 г. продължават да се отчитат като разходи за периода.

Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

4.7. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, софтуер и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към стойността на актива.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Софтуер 2 - 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третираат като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 500.00 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

Последващата им оценка след първоначално признаване се прилага по отношение на цял клас еднотипни активи, както следва:

№	Клас имоти, машини и съоръжения	Модел за последваща оценка
1	Земи	Модел на преоценка
2	Подобрения върху земи и терени	Модел на преоценка
3	Сгради и конструкции	
	• масивни	Модел на преоценка
	• немасивни	Модел на преоценка
4	Машини, съоръжения и оборудване	Модел на преоценка
5	Компютърни системи	Модел на преоценка
6	Транспортни средства	
	• товарни превозни средства	Модел на преоценка
	• леки автомобили	Модел на преоценка
	• специални превозни средства	Модел на преоценка
7	Обзавеждане и стопански инвентар	Модел на преоценка
8	Резервни части, отчитани като имоти, машини и съоръжения	Модел на преоценка
9	Други имоти, машини и съоръжения	Модел на преоценка

Имотите, машините и съоръженията се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, дали тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансовия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на индивидуалния финансов отчет.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Сгради	10-25 години
Машини, съоръжения и оборудване	2-25 години
Транспортни средства	4-15 години
Други амортизируеми дълготрайни активи	2-7 години

Имот, машина или съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за печалбата или загубата, когато активът бъде отписан на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 500.00 лв.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

4.9. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.10. Тестове за обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като разходи в отчета за печалбата или загубата.

4.11. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката /датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.11.1. Финансови активи

Финансовите активи в обхвата на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти при ефективно хеджиране, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване. Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Финансовите активи на Дружеството включват парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания и други финансови активи.

Кредити и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котираат на активен пазар. След първоначалното им признаване, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за печалбата или загубата. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за печалбата или загубата като други разходи.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата на ред „Други разходи“.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени или Дружеството е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив или е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаградението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

Обезценка на финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива ("събитие за понесена загуба") и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност/свърхзадължнялост или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаляване в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка и сумата на загубата се признава в отчета за печалбата или загубата. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намаляната балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в отчета за печалбата или загубата. Заемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година, сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава или намалява чрез корекция в корективната сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в отчета за печалбите и загубите.

4.11.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на заеми и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и заеми.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в печалбата или загубата за периода, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията по ЕАП се включва във финансовите разходи в отчета за печалбата или загубата, освен ако не е пряко свързана с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението определено в договора е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Към всяка отчетна дата справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на пазарите, се определя на база на котирувани пазарни цени или котировки от дилъри (цени „купува“ за дълги позиции и цени „продава“ за къси позиции) без да се приспадат разходи по сделката.

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя с помощта на техники за оценяване. Тези техники включват използване на скоростни пазарни преки сделки; препратки към текущата справедлива стойност на друг инструмент, който е в значителна степен същия; анализ на дисконтираните парични потоци и други модели за оценка.

4.11.3. Деривативи

При определени случаи, Дружеството може да използва финансови инструменти за хеджиране на своите експозиции към валутен риск, лихвен риск или справедливи стойности.

Всички деривативни финансови инструменти, използвани за хеджиране, се признават първоначално по справедлива стойност и последващо се отчитат по справедлива стойност в индивидуалния отчет за финансовото състояние. Справедливата стойност се определя на база на котираните пазарни цени или при липса на такива се изчислява по други техники за надеждно определяне на справедливата стойност. Деривативите се отчитат като актив при нарастване на справедливата стойност и като пасив при намалението ѝ.

4.12. Материални запаси

Първоначалното признаване на материалните запаси в Дружеството се извършва по себестойност, която включва: разходи по закупуване, разходи за преработка, други разходи, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние – транспортни разходи, разходи за товаро-разтоварни работи, монтаж и други суми, рекласифицирани от друг всеобхватен доход, представляващи печалби или загуби от отговарящи на условията хеджинги на парични потоци за покупки в чужда валута на материални запаси.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. Оценката на нетната реализируема стойност се базира на най-сигурните съществуващи данни, по време на съставянето на тази оценка, според обема на стоковите запаси, който се очаква да бъде реализиран.

В края на отчетния период се прави оценка на нетната реализируема стойност във връзка с изискването за оценка на материалните запаси по по-ниската от двете стойности - себестойност и нетна реализируема стойност. Водещ е принципът за предпазливост и изискването материалните запаси да не са надценени в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Когато нетната реализируема стойност е по-ниска от балансовата стойност се извършва обезценка чрез намаляване на балансовата стойност. Разликата се отчита като текущ разход.

Когато в следващ период при нова оценка се установи, че условията, довели до обезценка на материални запаси вече не са налице, се извършва възстановяване на загуба от преоценка. Възстановяването се извършва чрез увеличение на балансовата стойност, но само до балансовата стойност на материалните запаси преди да е била отчетена загуба от преоценка. Възстановяването на загуба от обезценка се отчита като намаляване на сумата на признатите разходи за материали за периода, през който е възникнало възстановяването.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност“;
Готова продукция	– стойността на употребените преки материали, труд общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

От 01.01.2014 г. разхода за основно гориво (лигнитни въглища) се определя на база на реалната калоричност на вложените количества за периода.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.13. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за печалбата или загубата), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

4.14. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в индивидуалния отчет за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в каса (брой), блокирани парични средства и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

4.15. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Собствените капиталови инструменти, които са били повторно придобити, се признават по цена на придобиване и се приспадат от собствения капитал. В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход не се признава печалба или загуба от покупката, продажбата, емитирането или анулирането на собствени капиталови инструменти на Дружеството.

Резервите включват законови резерви, общи резерви, преоценки по планове с дефинирани доходи и преоценки на нетекущи активи (Пояснение 14.2).

Неразпределената печалба/натрупана загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всяки транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.16. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяване, Дружеството е задължено да му изплати от 4 до 22 брутни трудови месечни възнаграждения в зависимост от прослуженото време в областта на енергетиката и в дружеството.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) плащанията при пенсиониране по болест са в размер на брутното трудово месечно възнаграждение от 4 до 13 месеца в зависимост от стажа на лицето в областта на енергетиката. Условието за изплащане на обезщетението са лицето да има най-малко 5 години общ трудов стаж и през последните 5 години да не е получавал обезщетение на същото основание.

Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Разходите за пенсионни възнаграждения на служителите, свързани с текущия стаж, са включени в „Разходи за персонала“, а сумата на дисконтирането на задълженията е включено като лихвен разход във „Финансови разходи“. Актюерските печалби/загуби се отнасят към резервите на Дружеството.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране, представено в индивидуалния отчет за финансовото състояние, се състои от настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи.

4.17. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за печалбата или загубата, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в Пояснение 33.

4.18. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

4.18.1. Провизия за емисии на парникови газове

Дружеството признава провизия за задължението си да закупи превишението над разпределените и закупени емисии за парникови газове за съответната година. Определянето на провизията за емисии на парникови газове изисква ръководството да направи преценка относно разходите за закупуване на допълнителни емисии към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние. Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за емисии на парникови газове е в размер на 73 966 хил. лв. (31.12.2015 г.: 68 434 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Пояснение 15.

4.18.2. Провизия за рекултивация на нарушени терени – Гипсоотвал (депо) за депониране на гипс от сероочистващи инсталации

Дружеството признава провизия за задължението си да извърши технологична и биологична рекултивация на депо за гипс, след неговото запълването с гипс от сероочистващи инсталации, съгласно Наредба 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. Определянето на провизията за рекултивация на депото изисква ръководството да направи преценка относно разходите за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние. Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за рекултивация на депото е в размер на 5 144 хил. лв. (31.12.2015: 4 967 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Пояснение 15.

4.18.3. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текущото на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2016 г., задължението на Дружеството за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 28 638 хил. лв. (31.12.2015: 23 483 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Пояснение 16.

4.18.4. Полезни животи на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезния живот на имоти, машини и съоръжения е представена в Пояснение 4.8, а на нематериалните активи – в Пояснение 4.7.

4.18.5. Обезценка на материални запаси

Дружеството признава обезценка на обездвижени и залежали материални запаси до тяхната нетна реализируема стойност. Ръководството оценява годишно адекватността на тази провизия и себестойността на материалните запаси се намалява до тяхната очаквана нетна реализируема стойност. Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за необходимата обезценка на материалните запаси е в размер на 4 978 хил. лв. (31.12.2015 г.: 3 765 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Пояснение 11.

4.18.6. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

На база този подход, ръководството е преценило да не признае актив по отсрочени данъци за данъчната загуба за пренасяне за 14 637 хил.лв. възникнала през 2016 г. във финансовия отчет за 2016 г., както и да отпише признатият актив по отсрочени данъци на стойност 1 930 хил. лв. за данъчната загуба за пренасяне за 19 297 хил. лв. възникнала през 2015 г. във финансовия отчет за 2016 г., доколкото изготвените бюджети и прогнози съдържат степен на несигурност, че дружеството ще бъде в състояние да генерира достатъчно облагаеми печалби в следващите пет години, срещу които да бъде приспадната данъчната загуба възникнала през 2015 г. и 2016 г. Допълнителна информация е представена в Пояснение 10.

4.19. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.19.1. Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, нематериални активи, имоти, машини и съоръжения

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (Пояснение 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Дружеството не е отчитало загуби от обезценка на нетекущи активи през 2016 г. и 2015 г.

Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в Пояснение 6.

4.19.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2016 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в Пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка.

4.19.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до изменения в стойностите на материалните запаси в употреба. През 2016 г. Дружеството е отчетало разходи за обезценка на материални запаси в размер на 2 249 хил. лв. През 2015 г. е отчетена обезценка на материални запаси в размер на 515 хил. лв. Допълнителна информация е представена в Пояснение 11.

4.19.4. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване, смъртност, темп на текучество на персонала и преждевременно пенсиониране по болест. Поради промяна в МСС 19 от 2011 г., приет с регламент (ЕС) № 475/2012 от 5 юни 2012 г. на ЕК, в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране се включват натрупаната непризната актюерска печалба или загуба, както и непризнатия разход за минал стаж. Те трябва да бъдат признати като задължение към персонала и отразени като друг всеобхватен доход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Според МСС 19 предприятието следва да дисконтира целия размер на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се състои от настоящата стойност на задължението в началото на отчетния период за изплащане на тези доходи, увеличено с разхода признат в отчета за печалбата или загубата, актюерската печалба или загуба призната в друг всеобхватен доход, и намалено с извършените плащания за обезщетения при пенсиониране през периода. Допълнителна информация за задълженията за доходи на персонала при пенсиониране е представена в Пояснение 16.2.

4.19.5. Обезценка на кредити и вземания

Дружеството използва корективна сметка за отчитане на обезценка на трудностъбираеми и несъбираеми вземания от контрагенти. Ръководството преценява адекватността на тази обезценка на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния контрагент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на контрагентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Към 31 декември 2016 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата

обезценка на вземанията възлиза на 397 хил. лв. (31.12.2015 г.: 432 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в Пояснение 12.

4.19.6. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.20. Квоти за емисии на парникови газове

Поради липса на счетоводен стандарт или разяснение в рамките на МСФО, който специфично да разглежда счетоводното отчитане на транзакции, свързани с емисии за парникови газове (СО₂ емисии), ръководството на Дружеството е разработило счетоводна политика, която счита за най-релевантна и надеждна за нуждите на ползвателите на финансовата информация. Съгласно Националния план за разпределение на квоти за търговия с емисии на парникови газове за периода 2008 – 2012 г. одобрен от Комисията на Европейския Съюз, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД имаше право на определен размер квоти. Предоставените емисии не се отчитат като актив, а при продажба, в случай, че има такава се отчита брутната стойност на продажбата на емисии.

С Директивата 2009/29/ЕО, изменяща Директивата 2003/87/ЕО (така наречената Директива за Европейската схема за търговия с квоти) въвежда концепцията за общностен, хармонизиран подход за разпределение на квоти през третата фаза на Европейската схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове (ЕСТЕ), която започва от 2013 г. и продължава до 2020 г. През този период общото правило е, че се предвижда пълно отдаване на търг на квотите за производството на електроенергия и преходна система за безплатно разпределение на квоти за останалите отрасли. Директивата определя и изключенията в страните членки, в които са изпънани някои от условията за временно ограничените изключения (дерогация) съгласно член 10в – преходно разпределяне на безплатни квоти във връзка с модернизацията на подходите за производство на електрическа енергия. Общото количество преходно разпределени безплатни квоти през 2013 г. ще отговаря максимално на 70 % от средното годишно количество установени емисии в периода 2005 - 2007 г. И това общо количество постепенно ще се понижава така, че през 2020 г. няма да бъдат разпределяни никакви безплатни квоти.

Република България се е възползвала от правото си и е подала заявление по чл. 10в от Директивата, което с Решение С(2012) 4560 от 06.07.2012 г. на Европейската комисия, Европейския парламент и на Съвета за преходно безплатно разпределяне на квоти, беше определено като съвместимо с член 10в от Директивата.

ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД е включено в проекта на НПИ и очаква да получи безвъзмездно част от количества квоти за емисии на парникови газове – общо 15 727 524 тона за периода 2013 – 2020 г., което представлява около 30% от емитираните от централата количества.

Съгласно направеното разпределение на предвидените за отпускане количества емисии на парникови газове по години е както следва:

Период	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	общо
Количество квоти	3 931 881	3 370 184	2 808 486	2 246 789	1 685 092	1 123 395	561 697	15 727 524

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове не се признават в индивидуалния отчет за финансовото състояние, а се следят задбалансово. Когато годишните отделени емисии превишават наличните и разпределените безплатни квоти, задължението за превишаването се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края

на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия. Общия брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган. Допълнителни разяснения относно провизията за емисии на парникови газове са изложени в Пояснение 15.

5. Нематериални активи

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2016 г.	612	60	672
Придобити	100	-	100
Отписани	(49)	(19)	(68)
Салдо към 31 декември 2016 г.	663	41	704
Амортизация и обезценка			
Салдо към 1 януари 2016 г.	(293)	(12)	(305)
Начислена	(63)	(9)	(72)
Отписана	49	19	68
Салдо към 31 декември 2016 г.	(307)	(2)	(309)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	356	39	395

	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2015 г.	538	40	578
Придобити	82	20	102
Отписани	(8)	-	(8)
Салдо към 31 декември 2015 г.	612	60	672
Амортизация и обезценка			
Салдо към 1 януари 2015 г.	(251)	(2)	(253)
Начислена	(50)	(10)	(60)
Отписана	8	-	8
Салдо към 31 декември 2015 г.	(293)	(12)	(305)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	319	48	367

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Земи и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване	Общо
	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2016 г.	154 499	1 365 666	4 489	3 417	8 217	1 536 288
Придобити	744	50 369	288	88	51 700	103 189
Отписани	-	(929)	-	(24)	(50 592)	(51 545)
Салдо към 31 декември 2016 г.	155 243	1 415 106	4 777	3 481	9 325	1 587 932
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2016 г.	(1 956)	(49 336)	(1 734)	(1 138)	-	(54 164)
Начислена	(3 930)	(88 252)	(566)	(478)	-	(93 226)
Отписана	-	378	-	18	-	396
Салдо към 31 декември 2016 г.	(5 886)	(137 210)	(2 300)	(1 598)	-	(146 994)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	149 357	1 277 896	2 477	1 883	9 325	1 440 938

	Земи и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване	Общо
	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.	хиа. лв.
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2015 г.	166 041	1 368 096	5 604	3 224	17 802	1 560 767
Придобити	1 676	61 060	226	209	51 309	114 480
Отписани	-	(95)	(41)	(16)	(60 894)	(61 046)
Преоценка призната в капитала	643	15 637	27	-	-	16 307
Обезценка призната в капитала	(10 657)	(13)	-	-	-	(10 670)
Обезценка възстановена в печалби и загуби	21	-	-	-	-	21
Преоценка за сметка на натрупана амортизация	(3 225)	(79 019)	(1 327)	-	-	(83 571)
Салдо към 31 декември 2015 г.	154 499	1 365 666	4 489	3 417	8 217	1 536 288
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2015 г.	(34)	(43 322)	(2 527)	(644)	-	(46 527)
Начислена	(5 147)	(85 107)	(555)	(500)	-	(91 309)
Отписана	-	74	21	6	-	101
Преоценка за сметка на натрупана амортизация	3 225	79 019	1 327	-	-	83 571
Салдо към 31 декември 2015 г.	(1 956)	(49 336)	(1 734)	(1 138)	-	(54 164)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	152 543	1 316 330	2 755	2 279	8 217	1 482 124

Преглед за преоценка

Съгласно счетоводната политика на Дружеството имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

Към 30 юни 2015 г. беше извършена преоценка на имотите, машините и съоръженията. Преоценката е извършена на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител „Инженерингсервиз София“ ООД. Преоценка в размер на 5 074 хил.лв. е отчетена в друг всеобхватен доход, нетно от данъци.

Към 31 декември 2016 г. Дружеството е прегледало имотите, машините и съоръженията за индикации дали тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност. Прегледани са сроковете и начинът на използване на активите в Дружеството към 31 декември 2016 г. В резултат на този преглед не бяха установени индикации, че балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията значително се различава от справедливата им стойност към 31 декември 2016 г. и не е необходима нова преоценка на имоти, машини и съоръжения.

Оценката по справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения към 30.06.2015 г. и 31.12.2016 г. е базирана на наблюдаеми и ненаблюдаеми данни, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Пряко или косвено наблюдаемите входящи данни използвани в оценката подлежат на корекции. Поради тази причина използваните хипотези се категоризират от ниво 3. Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Спецификата на активите на дружеството и динамичната икономическа среда в сферата на енергетиката биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливите стойности на имоти, машини и съоръжения.

За информация относно определянето на справедливата стойност на Имоти, машини и съоръжения вижте пояснение 36.1.

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2016 г. Дружеството е извършило преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения, съвместно с лицензиран оценител при спазване изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи“. На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения надвишава тяхната възстановима стойност.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

Към 31.12.2016 г. Дружеството има договорни задължения за придобиване, реконструкция и модернизация на съоръжения, най-значимите от които са свързани с реализацията на проектите, включени в Националния план за инвестиции на Република България във връзка с искане за дерогация по чл.10 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2009/29/ЕО.

Обезпечения по кредити

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Други оповестявания

За имотите, машините и съоръженията, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради сложността на притежаваните активи и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Дружеството.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2016 участие		2015 участие	
			‘000 лв.	%	‘000 лв.	%
ПФК Берое ЕАД	България	Осъществяване на тренировъчна, състезателна и организационно - административна дейност по футбол	5 478	100	5 478	100
ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10) ЕАД	България	Производство на електрическа и топлинна енергия, пренос и разпределение на топлинна енергия	50	100	50	100
			<u>5 528</u>		<u>5 528</u>	

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат в индивидуалния финансов отчет на Дружеството по себестойност.

Във връзка с реализацията на инвестиционни намерения – изграждане на нови мощности на площадката на централата (два нови енергоблока, всеки с мощност 250 МВт) бяха предприети действия за учредяване на еднолично акционерно дружество с наименование „ТЕЦ Марица изток 2 (9 и 10) ЕАД 100 % собственост на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. На 29.09.2012 г. Агенцията по вписванията извършва вписване на “ТЕЦ Марица изток 2 (9 и 10)” ЕАД с ЕИК 202249080 с капитал от 50 000 (петдесет хиляди) лв., разпределен в 50 000 броя обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност на една акция - 1 лв. Новоучреденото дружество „ТЕЦ Марица изток 2 (9 и 10)” ЕАД не осъществява реална стопанска дейност и не реализира приходи.

През 2016 г. и 2015 г. дъщерните предприятия не са разпределяли дивиденди.

Дружеството няма условни задължения или други поети ангажменти, свързани с инвестиции в дъщерни дружества.

8. Други инвестиции

Към 31.12.2016 г. Дружеството има участие в размер на 0.96% от капитала (брой акции – 43 200 с номинална стойност 172 800 лева) на Застрахователно акционерно дружество „Енергия”. ЗАД „Енергия” е учредено в България. Инвестицията е оценена по цена на придобиване (64 хил. лв.), тъй като акциите на застрахователното дружество не се котират на активен пазар и тяхната справедлива стойност не може да бъде определена надеждно. През 2016 г. Дружеството е получило дивидент в размер на 259 хил. лв. (2015г.: 233 хил. лв.) (Пояснение 27).

9. Други дългосрочни вземания

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	хиЛ. лВ.	хиЛ. лВ.
Корпоративна Търговска Банка АД	496	496
Обезценка на вземане от Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност	(496)	(99)
	<u>-</u>	<u>397</u>

Към 31 декември 2016 г. Дружеството има вземание от Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност в размер на 496 хиЛ. лВ. С решение № 664/22.04.2015 г. на Софийски градски съд, Корпоративна търговска банка АД (КТБ АД) е обявена в несъстоятелност. От предявените от Дружеството за включване в списъка на кредиторите вземания в размер на 496 хиЛ.лВ. са приети изцяло от синдиците на КТБ (н).

Към 31 декември 2015 г. ръководството на Дружеството на основание Протокол № 11-2016/01.03.2016 г. на Съвета на директорите на БЕХ, определи ефектът от съществуващата несигурност по отношение на възстановимата стойност, която е налична към датата на изготвяне на финансовия отчет, а именно: влязлото в сила решение на САС за обявяване на КТБ АД в несъстоятелност, считано от 20.06.2014 г., неизвестният размер на масата на несъстоятелността, несигурността, породена от съдържащите се неточности в списъците на кредиторите, обявени от синдиците, както и отчитайки наличната информация, опит и практики, свързани с процедурите по обявяване в несъстоятелност и последващо удовлетворяване на кредиторите на други значими за икономиката на страната предприятия, обявени в несъстоятелност. На база на тези несигурности е преценено за разумно през 2015 г. да бъде призната загуба от обезценка на вземанията от КТБ АД - в несъстоятелност, като стойността на обезценката е определена на 20% от размера на вземането.

Към 31 декември 2016 г. ръководството на Дружеството на основание Протокол № 18-2017/20.02.2017 г. на Съвета на директорите на БЕХ, с цел прилагане на единни счетоводни политики, определи през 2016 г. да бъде призната допълнителна загуба от обезценка на вземанията от КТБ АД - в несъстоятелност, представляваща остатъка до 100% от стойността на признатото от синдиците вземане.

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Сумата на неизползаните данъчни загуби към 31 декември 2016 г., за които в индивидуалния отчет за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 33 934 хиЛ. лВ.

Датата на изтичане на срока им за приспадане е 31.12.2021 г. Съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, Дружеството има право да пренася данъчната загуба в рамките на 5 години след възникването ѝ.

Дружеството е реализирало данъчни загуби, както следва:

Данъчен период	Период за приспадане на данъчните загуби	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
2015 г.	от 2016 г. до 2020 г.	19 297	19 297
2016 г.	от 2017 г. до 2021 г.	14 637	-
Общо данъчни загуби за пренасяне		33 934	19 297
Приложима данъчна ставка		10 %	10 %
Очакван отсрочен данъчен актив		3 393	1 930

Признат отсрочен данъчен актив	-	1 930
Непризнат отсрочен данъчен актив	3 393	-

През 2016 г. актив по отсрочен данък за данъчна загуба, възникнала през 2015г. в размер на 1 930 хил. лв. е отписан, в резултат на което, признатият актив по отсрочен данък към 31 декември 2016 г. възлиза на 0 лв. Оценката на вероятността за бъдещи реализирани печалби за усвояването на отсрочения данъчен актив, се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, като са взети предвид и редица други приложими критерии.

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 Януари 2016	Признати в печалбата или загубата	Признати в другия всеобхватен доход	31 Декември 2016
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекучи активи				
Имоти, машини и съоръжения	60 312	(7 180)		53 132
Други вземания - обезценка	(43)	43		-
Текущи активи				
Търговски и други вземания - обезценка	(21)	(68)		(89)
Нетекучи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(2 159)	37	(523)	(2 645)
Провизии	(36)	(18)		(54)
Текущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(189)	(30)		(219)
Неползвани отпуски на персонала	(120)	2		(118)
Обезценка на материални запаси	(377)	(121)		(498)
Доходи на физически лица	(77)	1		(76)
Данъчна загуба	(1 930)	1 930		-
Провизии	(6 843)	(553)		(7 396)
	48 517	(5 957)	(523)	42 037
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(11 795)			(11 095)
Отсрочени данъчни пасиви	60 312			53 132
Нетно отсрочени данъчни пасиви	48 517			42 037

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 Януари 2015	Признати в печалбата или загубата	Признати в другия всеобхватен доход	31 Декември 2015
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	66 665	(6 917)	564	60 312
Други вземания - обезценка	-	(43)	-	(43)
Текущи активи				
Търговски и други вземания - обезценка	(234)	213	-	(21)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(2 298)	611	(472)	(2 159)
Провизии	(19)	(17)	-	(36)
Текущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(104)	(85)	-	(189)
Неползвани отпуски на персонала	(89)	(31)	-	(120)
Обезценка на материални запаси	(348)	(29)	-	(377)
Доходи на физически лица	(158)	81	-	(77)
Данъчна загуба	-	(1 930)	-	(1 930)
Провизии	(7 785)	942	-	(6 843)
	55 630	(7 205)	92	48 517
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(11 035)			(11 795)
Отсрочени данъчни пасиви	66 665			60 312
Нетно отсрочени данъчни пасиви	55 630			48 517

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценката на нефинансови активи и преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи.

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в индивидуалния отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Резервни части	51 863	49 700
Лигнитни въглища	11 744	6 805
Материали за ремонт	8 295	5 855
Котелно гориво (мазут)	921	624
Други материали	1 789	1 674
Варовик	382	282
Реагенти	484	546
Масла	347	208
Други течни горива	74	109
Строителни материали	37	31
Платен аванс за доставка на резервни части	218	2
	76 154	65 836
Материални запаси по себестойност	81 132	69 601
Натрупана обезценка	(4 978)	(3 765)
	76 154	65 836

През 2016 г. общо 280 203 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2015 г.: 321 066 хил. лв.) Тази сума включва и обезценка на материални запаси в размер на 2 249 хил. лв. (2015 г.: 515 хил. лв.).

След извършен преглед на материалните запаси към 31.12.2016 г. от дружеството бяха идентифицирани материални запаси без движение и материални запаси с понижена обращаемост за периода. Към 31.12.2016 г. Дружеството е направило физически преглед с цел установяване на съществуване, годността и състоянието на обездвижените материални запаси и тези с понижена обращаемост. Физически негодни материални запаси на стойност 1 725 хил. лв. (2015 г.: 117 хил. лв.) са бракувани и признати в отчета за печалбата и загубата на ред „Други разходи“.

Към 31 декември 2016 г. Дружеството е прегледало основната част от материалните запаси и е установило, че балансовата им стойност се различава съществено от нетната им реализуема стойност. Дружеството е извършило оценка на основната част от материалните запаси към 31 декември 2016 г. чрез независим лицензиран оценител. При този преглед на материалните запаси, на които нетната реализуема стойност бе по-ниска от балансовата им стойност се извърши обезценка в размер на 2 249 хил. лв. чрез намаляване на балансовата им стойност. Разликата е отчетена в отчета за печалбата или загубата на ред „Други разходи“.

Към 31 декември 2015 г. Дружеството е прегледало основната част от материалните запаси и е установило, че няма индекции за обезценка на същите.

През 2016 г. Дружеството е редуцирало ремонтните и инвестиционните си дейности, като същите са планирани да се извършат през следващите отчетни периоди. Материалните запаси, придобити във връзка с тези дейности, ще бъдат вложени при осъществяване на строително-монтажните работи по план.

Материалните запаси към 31 декември 2016 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

12. Търговски и други вземания

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Текущи		
Търговски вземания	36 900	46 786
Съдебни и присъдени вземания	2 463	1 285
Финансови активи	<u>39 363</u>	<u>48 071</u>
Предплатени разходи	3 168	3 218
Вземания от бюджета	1 390	-
Платени аванси	55	16
Други краткосрочни вземания	1	42
Нефинансови активи	<u>4 614</u>	<u>3 276</u>
Търговски и други вземания	<u><u>43 977</u></u>	<u><u>51 347</u></u>

Търговските вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Вземания от клиенти по продажба на електроенергия	36 516	46 486
Вземания от клиенти по предоставени услуги	293	255
Вземания от клиенти по продажба на материали	91	45
	<u>36 900</u>	<u>46 786</u>

Следните вземания са заложили в полза на контрагенти:

(1) По договор № 12991/08.05.2014 г., приключил на 20.12.2016 г. в полза на Сосиете Женерал Експресбанк АД, е вписан особен залог върху вземане, произтичащо от Договор за изкупуване на електрическа енергия от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД № 14699 от дата 08.09.2016 г., сключен между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „Национална Електрическа Компания“ ЕАД с ЕИК 000649348. Към 31.12.2016 г. обезпечението не е освободено.

(2) Особен залог върху съвкупност от вземания, произтичащи от сключени договори между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и трети лица, с изключение на „Национална Електрическа Компания“ ЕАД с ЕИК 000649348, за покупко-продажба на електрическа енергия на свободен пазар. Обезпечението е учредено във връзка с Договор за заем № 13503/22.12.2014 г. между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за предоставяне на банков кредит в размер на левовата равностойност на 797 461 750 йени и 736 900 евро. Заложените вземания са конкретизирани, а именно вземания на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД от „ЧЕЗ Трейд България“ ЕАД с ЕИК 113570147, произтичащи от договор №14088/30.10.2015 г., доп.споразумение № 1/3.12.2015 г. и договор № 14776/21.10.2016 г.

(3) Особен залог върху съвкупност от вземания, произтичащи от сключен договор №

140087/30.10.2015 г. за покупко-продажба на електрическа енергия на свободен пазар между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „Енерджи МТ“ ЕАД, гр. София, ЕИК 201149482. Обезпечението е учредено във връзка на вземанията на „Търговска банка Д“ АД, представляващи за Банката прехвърлени вземания от „Мини Марица Изток“ ЕАД по Договор за цесия на парично вземане №1985.01415.

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания към 31.12.2016 г. са прегледани относно индикации за обезценка.

През 2016 г. във връзка с получени от съдия изпълнители постановления за прекратяване на изпълнителни производства, заведени от дружеството срещу трети страни, е отписана начислена в предходни години обезценка в размер на 143 хил. лв. (2015 г.: 2 133 хил. лв.).

Някои търговски и други вземания през 2015 г. са били обезценени и съответната обезценка в размер на 432 хил. лв. е била призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари	641	2 342
Разход за обезценка	397	432
Реинтегрирана обезценка	(143)	(2 133)
Салдо към 31 декември	895	641

13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31	31
	декември	декември
	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой:		
- български лева	8 023	111
- евро	419	563
- щатски долари	-	1
- японски йени	2	6
	8 444	681
Блокирани парични средства със специално предназначение	150	150
	8 594	831

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за Дружеството към 31 декември 2016 г. в размер на 150 хил. лв. (2015 г.: 150 хил. лв.), представляват средства в сметка със специално предназначение и служат за обезпечение по смисъла на чл. 19, ал. 2 от ПУРДЕЕМ.

14. Собствен капитал

14.1 Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството към 31.12.2016г. се състои от 8 967 635 обикновени акции с номинална стойност в размер на 10 лева всяка. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	31 декември 2016 Брой акции	31 декември 2015 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	4 012 557	4 012 557
Емисия на акции	4 955 078	-
Общ брой акции, оторизирани в края на годината	8 967 635	4 012 557

С решение по т. I.2 от Протокол № 45-2015/25.09.2015 г. СД на „БЕХ“ ЕАД взема решение за увеличение на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД чрез апорт на вземане, произтичащо от договор за заем (№ 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.) на стойност 55 333 664,86 лв. включваща главница в размер на 49 550 780,04 лв. и лихви в размер на 5 782 884,82 лв. С решение по т.1 от Протокол № Е-РД-21-64/30.12.2015г. на Министъра на енергетиката е издадено разрешение на „БЕХ“ ЕАД да увеличи капитала на дъщерното дружество „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД по реда на чл.193 от ТЗ чрез издаване на нова емисия акции.

Изготвена е оценка на вземането от вещи лица/лицензирани оценители/, назначени от Търговския регистър, съгласно която справедливата стойност на вземането е оценено на 49 550 780 лв., представляващо главницата по Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.

С решение по т. I.2 от Протокол № 14-2016/15.03.2016 г. СД на „БЕХ“ ЕАД взема решение за увеличение на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД със сумата от 49 550 780 лв. (Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.), включваща главница в размер на 49 550 780,04 лв.

По този начин размерът на основния капитал достигна 89 676 350,00 лева, разпределен на 8 967 635 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 10 лева всяка.

Едноличен акционер на Дружеството е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, който се притежава от Министерството на енергетиката.

14.2 Резерви

Резервите на Дружеството включват законови и други резерви, резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи и преоценъчен резерв от преценка на нетекущи активи.

Законови резерви

Законовите резерви се формират от акционерните дружества, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законовите резерви могат да бъдат използвани за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди. В определени от закона случаи, законовите резерви могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала и разпределение на дивиденди. С решение по Протокол №30-2016 от 2016 г. на едноличния собственик е взето решение за покриване на загуби от предходни години за сметка на законови резерви в размер на 22 461 хил. лв.

Други резерви

Други резерви са резервите, които Дружеството създава по решение на акционерите, освен резервите, предвидени в нормативни актове. Другите резерви могат да се използват за покриване на загубите, за увеличаване на основния капитал, за разпределение на дивиденди и други. В други резерви са включени преценка на дълготрайни материални активи от 1997 г., резерв от разпределителен протокол с НЕК, намаление на дяловото съучастие на ДССД Раднево, обезщетения и дарения за минали години, резерви отчетени от печалбата и допълнителни резерви от присъединяването на „ГУП ТЕЦ 2“ през 2000 г.

С решение по Протокол №30-2016 от 2016 г. на едноличния собственик е взето решение за покриване на загуби от предходни години за сметка на други резерви в размер на 77 913 хил.лв.

Преоценки по планове с дефинирани доходи

В резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи Дружеството отчита актюерски печалби и загуби, съгласно изискванията на МСС 19.

Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи се използва за отразяване на увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване и намаленията до степента, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход.

15. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизия за емисии на парникови газове	Провизия за рекултивация	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2016 г.	68 434	4 967	73 401
Начислени	73 966	177	74 143
Възстановени	(68 434)	-	(68 434)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	73 966	5 144	79 110
Представени в индивидуалния отчет за финансовото състояние като:			
Нетекучи пасиви	-	5 144	5 144
Текущи пасиви	73 966	-	73 966

Провизия за емисии на парникови газове

С Директивата 2009/29/ЕО, изменяща Директивата 2003/87/ЕО (Директива за Европейската схема за търговия с квоти) се въвежда концепцията за общостен, хармонизиран подход за разпределение на квоти през третата фаза на Европейската схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове (ЕСТЕ), която започва от 2013 г. и продължава до 2020 г. През този период

общото правило е, че се предвижда пълно отдаване на търг на квотите за производството на електроенергия и преходна система за безплатно разпределение на квоти за останалите отрасли. Директивата определя и изключенията в страните членки, в които са изпълнени някои от условията за временно ограничени изключения (дерогация) съгласно член 10в – преходно разпределяне на безплатни квоти във връзка с модернизацията на подходите за производство на електрическа енергия. Общото количество преходно разпределени безплатни квоти през 2013 г. ще отговаря максимално на 70 % от средното годишно количество установени емисии в периода 2005 - 2007 г. И това общо количество постепенно ще се понижава така, че през 2020 г. няма да бъдат разпределяни никакви безплатни квоти.

Република България се е възползвала от правото си и е подала заявление по чл. 10в от Директивата, което с Решение С(2012) 4560 от 06.07.2012 г. на Европейската комисия, Европейския парламент и на Съвета за преходно безплатно разпределяне на квоти, беше определено като съвместимо с член 10в от Директивата.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е включено в проекта на НПИ и очаква да получи безвъзмездно част от количества квоти за емисии на парникови газове – общо 15 727 524 тона за периода 2013 – 2020 г., което представлява около 30% от емитираните от централата количества.

Съгласно направеното разпределение на предвидените за отпускане количества емисии на парникови газове по години е както следва:

Период	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	общо
Количество квоти	3 931 881	3 370 184	2 808 486	2 246 789	1 685 092	1 123 395	561 697	15 727 524

Към 31 декември 2016 г. Дружеството е отчетло провизии за недостиг на квоти за емисии на парникови газове в размер на 7 331 766 t/CO₂, на стойност 73 966 хил. лв. Количеството недостиг представлява разликата между реално емитираните и верифицирани количества и безвъзмездно предоставените по НПИ и останалите налични по сметката на дружеството в националния регистър към 13.03.2017 г. закупени количества квоти за 2016 г. Във връзка с взето решение от едноличния собственик на капитала на дружеството, БЕХ ЕАД ще закупи и в следствие ще продаде необходимите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД квоти за парникови газове, необходими за покриване на задължението към Националния регистър за 2016 г. Стойността на провизиите е изчислена в съответствие с постигнатите от БЕХ ЕАД покупни цени на квотите.

Към 31 декември 2015 г. Дружеството е отчетло провизии за недостиг на квоти за емисии на парникови газове в размер на 5 593 254 t/CO₂, на стойност 68 434 хил. лв. Като 650 024 t/CO₂ на стойност 7 544 хил. лв. са заявени, но недоставени количества към 22.03.2016 г. Стойността на същите е изчислена по борсови цени на квотите към съответната дата на заявката, увеличена с договорена надбавка, съгласно сключен договор за доставка на квоти. Незаявеното количество парникови газове е в размер на 4 943 230 t/CO₂ на стойност 60 890 хил. лв., изчислени по средна борсова цена на квотите от месец март 2016 г. на IntercontinentalExchange (ICE) (с надбавка), съгласно сключен договор за доставка на квоти. Количеството недостиг представлява разликата между реално емитираните и верифицирани количества и безвъзмездно предоставените по НПИ и останалите налични по сметката на дружеството в националния регистър към 22.03.2016 г. закупени количества квоти за 2015 г. През 2016г. е реинтегрирана провизия за емисия на парникови газове призната в 2015 г. в размер на 3 634 хил.лв.

Провизия за рекултивация на нарушени терени – Гипсоотвал (депо) за депониране на гипс от сероочистващи инсталации

Съгласно Наредба 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт Дружеството има задължение да извърши технологична и биологична рекултивация на депото, след неговото запълване с гипс от сероочистващи инсталации. Според капацитета на депото и количеството депониран гипс се очаква депото да се запълни за 5 години. Стойността на технологичната и биологичната рекултивация по проект е в размер на 5 488 хил. лв. Съгласно МСС 16 – Имоти, машини и съоръжения, т.17 (в) в стойността на един имот, машина и съоръжение се включва и първоначалната приблизителна оценка на очаквания разход за възстановяване на площадката (рекултивация на терена), където се е намирал активът, след като бъде изваден от употреба. Задължението за тези разходи се третира като провизия и се отчита по реда на МСС 37 – Провизии, условни задължения и условни активи. Настоящата дисконтирана стойност на провизията е капитализирана към стойността на съоръжението (Гипсоотвал) и ще се признава всяка година като разход за амортизации. Към 31.12.2013 г. настоящата стойност на провизията е изчислена в размер на 4 607 хил. лв. при използване на дисконтов фактор 3.56%. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни Държавни ценни книжа. За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент 3.56%. Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10-годишен матуритет). Останалата част от стойността на рекултивацията в размер на 881 хил. лв. ще се показва всяка година като разход за лихви, с който ще се завишава задължението за провизия. Към 31.12.2016 г. дисконтовият фактор е по-нисък. Поради несъщественост, не е направена корекция в настоящата стойност на провизията към 31.12.2016 г. Разходът за лихви за провизията към 31.12.2016 г. е в размер на 177 хил. лв. (към 31.12.2015 г. е в размер на 171 хил. лв.).

Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за рекултивация на депото е в размер на 5 144 хил. лв. (към 31.12.2015 г. е в размер на 4 967 хил. лв.).

16. Възнаграждения на персонала

16.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

Разходи за персонала

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Заплати и възнаграждения	66 911	68 563
Разходи за социални надбавки и помощи	12 455	11 862
Пенсионно и здравно осигуряване	19 065	19 324
Разходи за храна	5 538	5 649
Обезщетения за сметка на работодателя	791	772
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	1 736	(1 296)
	106 496	104 874

16.2 Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните задължения към персонала, признати в индивидуалния отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	26 450	21 502
Текущи:		
Текущи пенсионни задължения към персонала	2 188	1 981
Други краткосрочни задължения към персонала	8 974	9 487
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	11 162	11 468

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2017 г. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяване, Дружеството е задължено да му изплати от 4 до 22 брутни месечни заплати в зависимост от прослуженото време в областта на енергетиката и в дружеството.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) плащанията при пенсиониране по болест са в размер на брутното трудово възнаграждение от 4 до 13 месеца в зависимост от стажа на лицето в областта на енергетиката. Условието за изплащане на обезщетението са лицето да има най-малко 5 години общ трудов стаж и през последните 5 години да не е получавал обезщетение на същото основание.

Основните предположения, използвани при определяне на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са посочени по-долу:

	2016	2015
Норма на дисконтиране	2.50%	2.80%
Бъдещо увеличение на възнагражденията за следващата година	0%	0%
Бъдещо увеличение на възнагражденията за всяка следваща година	0%	0%
Текучество на персонала:		
18-30 г.	6.00%	6.00%
31-40 г.	3.00%	3.00%
41-50 г.	2.00%	2.00%
51-60 г.	1.50%	1.50%
Над 60 г.	0.00%	0.00%

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Планът излага Дружеството на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

- Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на държавни ценни книжа. Падежът на ценните книжа съответства на очаквания срок на задълженията по планове с

дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на държавните ценни книжа ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Дружеството.

Риск от промяна в продължителността на живота

- Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

- Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 28 638 хил. лв. (2015 г.: 23 483 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент 2.50%. Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10-годишен матуриретен). Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, се налага ефективният годишен лихвен процент за дисконтиране да бъде определен чрез екстраполация на данните за ефективната годишна доходност на дългосрочните ДЦК. Несигурност в приблизителната оценка съществува особено по отношение на тенденцията за изменението на разходите за здравно обслужване, която може да варира значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи.

Актюерският модел е чувствителен към промяна на актюерските предположения. Тези предположения определят стойностите на параметрите на модела и в по-голямата си част се базират на информацията получена от предприятието. Всяка промяна в тези предположения би довела до промяна в размера на настоящата стойност на задълженията и до формиране на актюерска печалба или загуба. При различия между възприетите актюерски предположения и реално настъпилите събития (промени в смъртността, лихвите, темпа на текучество на персонала, темпа на нарастване на работната заплата и др.) е възможно в следващ отчетен период да се формира актюерска печалба или загуба.

Всяка промяна в КТД по отношение на размера на плащанията при пенсиониране или в условията за тяхното получаване също би довела до промяна в размера на настоящата стойност на задълженията и до пораждаване на разход за минал трудов стаж. В случай, че в предприятието бъдат предприети съкращения на персонала, това също би довело до съществена промяна на настоящата стойност на задълженията при следваща тяхна оценка, както и до пораждаване на печалба (загуба) от тези съкращения.

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	Сума ‘000 лв.
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 1 януари 2015 г.	24 018
Разходи за лихви	890
Разходи за текущ стаж	1 839
Разходи за минал стаж	(3 007)
Изплатени доходи на персонала	(4 854)
Актюерски печалби, признати в печалбата или загубата, в т.ч.:	(127)
Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я	97
Преоценки - актюерски печалби от промени в действителния опит	(224)
Актюерски загуби, признати в друг всеобхватен доход, в т.ч.:	4 724
Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я	3 685
Преоценки - актюерски загуби от промени в действителния опит	1 039
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31 декември 2015 г.	23 483
Разходи за лихви	673
Разходи за текущ стаж	1 784
Изплатени доходи на персонала	(2 482)
Актюерски печалби, признати в печалбата или загубата, в т.ч.:	(48)
Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я	32
Преоценки - актюерски печалби от промени в действителния опит	(80)
Актюерски загуби, признати в друг всеобхватен доход, в т.ч.:	5 228
Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я	647
Преоценки - актюерски загуби от промени в действителния опит	4 581
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31 декември 2016 г.	28 638

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за текущ стаж	1 784	1 839
Разходи за лихви	673	890
Нетни актюерски печалби признати през годината	(48)	(127)
Разходи за минал стаж	-	(3 007)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в печалбата или загубата	2 409	(405)

Разходите за лихви и всички други разходи, представени по-горе, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за персонала“ (вж. Пояснение 16.1). Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби съгласно изискванията на МСС 19.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

2016	2015
------	------

	‘000 лв.	‘000 лв.
Преоценки - актюерски загуби от промени в действителния опит	4 581	1 039
Преоценки - актюерски загуби от промени в демографските и финансовите предположения	647	3 685
Общо разходи, признати в другия всеобхватен доход	5 228	4 724

Актюерските печалби и загуби се признават като приход и разход, или друг всеобхватен доход, като актюерските печалби/загуби, отнасящи се за пенсиониране по възраст и стаж се признават като друг всеобхватен доход, а тези отнасящи се за пенсиониране по болест се признават в печалбата или загубата. Актюерските печалби или загуби се признават за очаквания средно-оставащ брой години трудов стаж на персонала.

Разходите за минал трудов стаж се признават като разход на линейна база за средния срок, докато доходите станат безусловно придобити. До степента, до която доходите са вече безусловно придобити, незабавно след въвеждане или промени в плана за доходи при пенсиониране, Дружеството признава разхода за минал трудов стаж веднага.

17. Заеми

17.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Дългосрочни заеми		
Японска банка за международно сътрудничество	39 266	73 850
Сосиете Женерал Експресбанк – инвестиционен заем чрез акредитив	3 282	6 562
	42 548	80 412
Краткосрочни заеми		
Японска банка за международно сътрудничество	40 104	37 581
Сосиете Женерал Експресбанк - инвестиционен кредит	-	25 001
Сосиете Женерал Експресбанк - овъдрафт	-	9 328
Сосиете Женерал Експресбанк - инвестиционен заем чрез акредитив	3 256	3 276
	43 360	75 186
Общо заеми	85 908	155 598

Информация относно по-важните условия по усвоените заеми:

	Лихвен процент	Падеж	31 декември 2016	31 декември 2015
			<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
(1) Японска Банка за Международно Сътрудничество	2.43%	08.09.2018 г.	79 370	111 431
(2) СЖ Експресбанк АД	ОЛП + 3.19%	20.12.2016 г.	-	25 001
(3) СЖ Експресбанк АД	6мСОФИБОР+3.49%	20.12.2018 г.	6 538	9 838
(4) СЖ Експресбанк АД	ОЛП+1.28%	03.05.2017 г.	-	9 328
			85 908	155 598

(1) Дългосрочен инвестиционен кредит от Японска Банка за Международно Сътрудничество с договорен размер 25 106 617 хил. японски йени (397 927 хил. лв.). „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД заплаща лихва по кредита в размер на 1,49% годишно плюс Рискова премия от 0.94% годишно от заема. Той е с падеж 08 септември 2018 г. и се погасява на две равни вноски (на 08 март и 08 септември) от по 1 255 331 хил. японски йени (18 648 хил. лв.) годишно. Заемът е обезпечен с държавна гаранция. Плащанията по кредита се извършват в японски йени. Размерът на главниците по кредита към 31 декември 2016 г. е 5 021 320 хил. японски йени, в това число краткосрочна част 2 510 662 хил. японски йени и дългосрочна част 2 510 658 хил. японски йени.

(2) Дългосрочен инвестиционен кредит от Сосиете Женерал Експресбанк АД с договорен размер 50,000 хил. лв. с обезпечение. Кредитът е с падеж 20 декември 2016 г. и се погасява на 24 поредни ежемесечни погасителни вноски, първата от които е в размер на 2 083 хил. лв., платима на 20.01.2015 г. и 23 погасителни вноски, всяка една, от които е в размер на 2,083 хил. лв., дължими ежемесечно на всяко 20 число на съответния месец, считано от 20 февруари 2015 г. до 20 декември 2016 г. На 20 декември 2016 г. кредитът е погасен изцяло.

(3) Дългосрочен инвестиционен кредит от Сосиете Женерал Експресбанк АД с договорен размер левовата равностойност на 797 461 750 японски йени и 736 900 евро към датата на всяко едно усвояване, с обезпечение. Кредитът беше усвоен в пълен размер с левова равностойност 13 206 хил.лв. Кредитът е с падеж 20 декември 2018 г. и се погасява на 8 равни погасителни вноски, дължими на 20 юни и 20 декември на всяка календарна година за периода 20 юни 2015 г. до 20 декември 2018 г. Плащанията се извършват в лева. Размерът на главниците по кредита към 31 декември 2016 г. е 6 538 хил. лв., в това число краткосрочна част 3 256 хил. лв. и дългосрочна част 3 282 хил. лв.

(4) Кредитна линия за оборотни средства под формата на овърдрафт от Сосиете Женерал Експресбанк АД с кредитен лимит до 25 000 хил. лв. без обезпечение. Прилаганият лихвен процент на олихвяване представлява действащият основен лихвен процент на БНБ плюс надбавка 1.28% годишно. Кредитната линия се предоставя със срок за ползване и срок на погасяване на всички дължими по нея суми до 03.05.2017 г. Плащанията се извършват в лева. Към 31.12.2016 г. няма усвоена и непогасена част от кредитния лимит.

За получените заеми към 31 декември 2016 г., които са обезпечени с държавна гаранция, Дружеството не е в състояние да определи ефекта от предоставената държавна гаранция върху договорения лихвен процент и дали тази гаранция би имала съществен ефект върху справедливата им стойност към тази дата.

Неусвоени заеми

Към 31 декември 2016 г., Дружеството има неусвоен кредит под формата на овъдрафт от Сосиете Женерал Експресбанк АД в размер на 25 000 хил. лв.

Към 31.12.2015 г., Дружеството няма неусвоени кредити, с изключение на лимита по овъдрафт в размер на 15 672 хил.лв.

18. Финансиране

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
На 1 януари	43 527	46 910
Получени през годината	1 555	1 397
Признати в отчета за печалби и загуби	(4 795)	(4 780)
На 31 декември	<u>40 287</u>	<u>43 527</u>
Краткосрочни	4 740	4 795
Дългосрочни	<u>35 547</u>	<u>38 732</u>
	<u>40 287</u>	<u>43 527</u>

Правителствените дарения са получени по програми и фондове за изграждането на машини и оборудване с екологично предназначение.

Финансиранията са свързани със следните проекти:

- Финансиране по програма ИСПА за изграждане на сероочистващи инсталации за Блок 5 и Блок 6. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2016 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 12 952 хил. лв. (31.12.2015: 14 396 хил. лв.);
- Финансиране от „Международен Фонд Козлодуй“ за изграждане на инсталация за обезводняване на гипс и ЦПС. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2016 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 24 436 хил. лв. (31.12.2015: 26 015 хил. лв.);
- Финансиране от Фонд „Енергийни ресурси“ за изграждане на стуроотвал. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2016 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 2 886 хил. лв. (31.12.2015: 3 080 хил. лв.);
- Финансиране по програма „ФАР“ за изграждане на сероочистващи съоръжения към Блок 8. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2016 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 13 хил. лв. (31.12.2015: 37 хил. лв.).

Към 31 декември 2016 г. не са установени неизпълнени условия и нарушения във връзка с получените финансираня.

19. Търговски и други задължения

	31	31
	декември	декември
	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски задължения	85 267	130 787
Задължения по гаранции за изпълнение	4 261	3 676
Депозит участие търг ел.енергия	9 238	6 867
Задължения за гаранции за участие в обществени поръчки	125	1 091
Задължения за застраховки	1	1
Финансови пасиви	98 892	142 422
Получени аванси	15 147	56 615
Задължения по вноски във фонд СЕС	7 799	15 160
Задължения към бюджета	813	5 630
Нефинансови пасиви	23 759	77 405
	122 651	219 827
Без нетекуща част		
Търговски задължения	23 000	35 000
Текущи търговски и други задължения	99 651	184 827

Получените аванси представляват предплатени суми по договори за бъдеща доставка на нетна активна електрическа енергия с контрагенти на свободния (либерализирания) пазар.

Условията на посочените по-горе търговски и други задължения са както следва:

- Търговските задължения не са лихвоносни и обичайно, съгласно договорните отношения се уреждат в срок до 150 дни за договори, сключени преди 2013 г. и в срок до 60 дни за договори, сключени от 2014 г.;
- Данъчните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове;
- Всички останали задължения не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 14-дневен срок.

Търговските задължения, отразени в индивидуалния отчет за финансовото състояние, включват:

	31	31
	декември	декември
	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Текущи и нетекущи:		
Доставки на въглища и мазут	35 880	58 057
Доставки на материали и резервни части	17 518	11 891
Доставки на СМР, машини и оборудване	16 751	17 226
Доставки на емисии ПГ	7 661	37 137
Други доставки	7 457	6 476
Общо търговски задължения	85 267	130 787

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

20. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от продажба на електрическа енергия на свободен пазар	435 332	496 516
Приходи от продажба на електрическа енергия - БНЕБ	34 946	-
Приходи от участие регулиране на горе на ЕСО - ОД	27 179	28 326
Приходи от продажба на електрическа енергия на НЕК - ОД	21 103	59 003
Приходи от продажба на разполагасма мощност на НЕК - ОД	11 415	32 106
Приходи от продажба на студен резерв на ЕСО - ОД	9 001	5 898
Приходи от продажба на ПР и ВР на ЕСО - ОД	3 912	4 596
Приходи от продажба на балансираща енергия на ЕСО - ОД	100	90
	542 988	626 535

Допълнителни разяснения относно приходите от продажби са изложени в Пояснение 4.4.

21. Приходи от финансираня

Приходите от финансиране, признати пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране са представени както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансиране по:		
Грант 12 – Международен фонд „Козлодуй“	3 133	3 100
Програма ИСПА	1 444	1 462
Държавен фонд „Енергийни ресурси“	194	194
Програма ФАР	24	24
	4 795	4 780

22. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от глоби и неустойки	1 461	204
Услуги	1 154	994
Приходи от материални запаси	790	714
Приходи от участия в ПФР от застрах. полици	679	616
Приходи от продажба на отпадъци	302	231
Приходи от наеми	52	61
Приходи продажби ДМА	41	2
Приходи от карти за пътуване и пропуски	27	22
Други приходи	540	974
	5 046	3 818

23. Разходи за материали

Разходите за материали включват разходи за гориво и разходи за други материали, както е посочено по-долу:

23.1. Разходи за гориво и ел.енергия

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Лигнитни въглища	236 039	276 021
Котелно гориво (мазут)	2 915	4 705
Други течни горива	1 328	1 556
Енергия за собствени нужди	1 092	633
Ел. енергия отриц. небаланс НЕК	-	4 079
Ел. енергия покупка свободен пазар	5 030	-
Ел.енергия от балансиращ пазар ЕСО	3 009	-
Ел. енергия от балансиращ пазар ЕСО - регулиране	15	-
	249 428	286 994

23.2. Разходи за други материали

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Варовик	17 316	18 852
Резервни части	6 236	8 704
Ремонт и поддръжка	3 354	3 612
Реагенти	535	695
Материали за охрана на труда	480	891
Смазочни материали	403	461
Инструменти и инвентар	195	340
Други	7	2
	28 526	33 557

24. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Ремонт и поддръжка	12 305	8 945
Застраховки	5 109	4 885
Депониране на пепелина	3 501	2 699
Охрана	3 325	3 822
Транспорт персонал	2 613	2 725
Данъци и такси по ЗМДТ, акциз	1 594	1 625
Правни и други консултации	415	521
Ползване питейна вода	383	389
Лицензи	371	347
Такса водоползване за производството	282	353
Охрана на труда	273	291
Телекомуникационни услуги	247	243
Транспорт отпадъци	207	201
Граждански договори	185	186
Наеми	74	63
Медии	66	50
Други	490	703
	31 440	28 048

25. Разходи за емисии на парникови газове

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за покупка на емисии на парникови газове	72 094	128 812
Разходи за провизии на емисии на парникови газове	5 532	(9 414)
	77 626	119 398

26. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Такса ФСЕС	26 101	14 947
Разходи лихви просрочени плащания	9 051	639
Разходи за дарения	4 692	4 300
Обезценка на материални запаси	2 249	515
Брак и липси на материални запаси	1 725	117
Брак и липси на машини, съоръжения и оборудване	557	53
Разходи по ревизионни актове	526	15
Обезценка и провизия на вземания съд.дела	254	(1 701)
Разходи за съдебни дела не в наша полза	193	2 341
Неустойки по дог.санкции за нарушена екология	183	-
Такси борсов пазар	106	-
Представителни разходи	103	125
Обучение и квалификация	83	120
Разходи за командировки	68	66
Разходи за данъци (върху разходите)по ЗКПО	60	210
Други данъци и такси	49	40
Други	257	-
	46 257	21 787

27. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	8 746	14 157
Разходи за лихви по заеми и привлечени средства	14 988	13 326
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	673	890
Разходи за такси и комисионни	21	186
	24 428	28 559

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Приходи от участия	259	233
Приходи от лихви	13	14
	<u>272</u>	<u>247</u>

28. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2015 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	(104 398)	(79 206)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	<u>10 440</u>	<u>7 921</u>
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(18 437)	(16 857)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	9 461	10 866
Текущ приход от данъци върху дохода	<u>1 464</u>	<u>1 930</u>
Отсрочени данъчни приходи/ (разходи):		
Непризнат приход от данъци върху дохода	3 393	-
Възникване и обратно проявление на временни разлики	<u>7 887</u>	<u>5 275</u>
Разходи за данъци върху дохода	<u>5 957</u>	<u>7 205</u>
Отсрочени данъчни разходи, признати в другия всеобхватен доход	523	(92)

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включително стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

29. Дивиденди

През 2016 г. и 2015 г. Дружеството не е разпределяло дивидент.

Съгласно решение по т.І.3 от Протокол №30-2014/27.06.2014г. на Съвета на директорите на „БЕХ“ ЕАД е взето решение за приемане на разпределение на печалбата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за 2013 г., съгласно Разпореждане № 5 от 11 юни 2014 година, като е признато задължение за дивидент 70% в полза на „БЕХ“ ЕАД в размер на 3 711 723.16 лева.

Към 31.12.2016 г. Дружеството не е изплатило на „БЕХ“ ЕАД дължимия дивидент за 2013 г. Към 31.12.2016 г. Дружеството е начислило задължение за лихви за забава на изплащането за дивидента за 2016 г. в размер на 378 хил.лв. (2015: 377 хил.лв.).

30. Сделки със свързани лица

Предприятието оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на Предприятието упражняващ контрол /предприятие майка/
„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на предприятието майка
Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Дъщерни предприятия

„ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД
„ТЕЦ Марица изток 2 (9 и 10)“ ЕАД

Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Дружеството (предприятия в група)
„Национална Електрическа Компания“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „Мини Марица - Изток“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, „Булгартел“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Енергиен Системен Оператор“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД, „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „Интерприборсервиз“ ООД, „Булгартел-Скопие“ ДООЕЛ, „Енергиен оператор по измерване и информационни технологии“ ЕАД (в ликвидация), „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, „Енергийна инвестиционна компания“ ЕАД

Асоциирани предприятия за група БЕХ

„КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД
„КонтурГлобал Оперейшънс България“ АД
ЗАО „ЕНЕРГИЯ“
ПОД „АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ“ АД
„ХЕК Горна Арда“ АД

Съвместни предприятия за група БЕХ

„Ай Си Джи Би“ АД
„Южен поток България“ АД
„Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO“ S.A.

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Илко Димитров Желязков - Председател на СД
Диян Станимиров Димитров – Член на СД
Живко Димитров Динчев – Член на СД и Изпълнителен директор

Ключов ръководен персонал на предприятието майка:

Жечо Дончев Станков – Председател на СД
Живко Димитров Динчев – Член на СД
Петьо Ангелов Иванов – Член на СД и Изпълнителен директор

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път или чрез прихващане.

30.1. Сделки с едноличния собственик

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на услуги от БЕХ ЕАД	227	320
- получени заеми от БЕХ ЕАД	140 000	20 000
- начислени лихви по заеми от БЕХ ЕАД	10 705	8 607
- начислени лихви по забава на плащания за дивидент и холдингово споразумение от БЕХ ЕАД	426	395
Плащания на главници по получени заеми на БЕХ ЕАД	-	51

С Протокол №РА-21-104/28.10.2014 г. на Министъра на икономиката и енергетиката и препис-извлечение от Протокол №48-2014/28.10.2014 г. на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД са взети решения, с които се одобрява сключването на договор за цесия между „Български енергиен холдинг“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, с който БЕХ ЕАД, в качеството му на цедент, прехвърля на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, в качеството му на цесионер, вземанията си в размер на 21 069 935.15 лева, произтичащи от Рамков договор за предоставяне на платежни услуги, сключен между БЕХ ЕАД и КТБ АД на 01.04.2014 г. Цената за придобиване на вземанията е в размер на 21 069 935.15 лева и първоначално беше платима в срок от 1 (един) месец от датата на вземане на съответната счетоводна операция от КТБ АД. Договорът за цесия № 93-2014 е подписан на 31.10.2014 г.

Съгласно решение по т.1.1 от Протокол №5-2015/26.01.2015 г. на Съвета на директорите на „БЕХ“ ЕАД е взето разрешение за сключване на допълнително споразумение към договор за цесия № 93-2014 от 31.10.2014 г. С това споразумение договора придобива нова редакция, с която договора се разваля по право и се възстановява правното положение на страните преди сключването му в случай, че при условията на чл.59 от ЗБН, направеното на основание договора прихващане е недействително. Променя се и срокът за плащане – до 3 (три) месеца от датата на изпълнение на окончателната сметка за разпределение по чл.104 ЗБН или от одобряване на сделката от съда по чл. 91, ал.3 от ЗБН при продажба на банката като предприятие, в случай на потвърдено прихващане. Срокът започва да тече от датата на уведомяване или узнаване, в случай на обявяване в публичните регистри, за потвърждаване на прихващането. Допълнителното споразумение е сключено на 21.04.2015 г.

30.2. Сделки с дъщерни предприятия

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- предоставено безвъзмездно финансиране на ПФК Берое ЕАД	4 250	3 940
- начислени лихви по заем на ПФК Берое ЕАД	13	13
Покупки на стоки и услуги		
-получени материали от ПФК Берое ЕАД	36	24
-постъпления от предоставен заем на ПФК Берое ЕАД – главница и лихви	-	139
-вноска за увеличение на капитала на ПФК Берое ЕАД	-	930

С решение на Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД по Протокол №52/10.12.2014 г., т.30 е взето решение за увеличение на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД с 930 000 лв. (деветстотин и тридесет хиляди лева), чрез издаване на нова емисия акции, поименни, с номинал 1 лев.

С решение на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД по Протокол №1-2015/12.01.2015 г., т.П.31 е дадено предварително съгласие на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД да увеличи капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД с 930 000 лв. (деветстотин и тридесет хиляди лева), чрез издаване на нова емисия от 930 000 бр. поименни акции с номинал 1 лев всяка.

Вписването на увеличението на капитала на дъщерното дружество ПФК Берое в Търговския регистър е на 01.09.2015 г.

30.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на ел.енергия на Мини Марица Изток ЕАД	49 524	47 629
- събиране на такса задължение към обществото на Мини Марица Изток ЕАД	21 323	15 109
- събиране на акциз за продажба на ел.енергия на Мини Марица Изток ЕАД	1 146	1 090
- продажба на услуги на Мини Марица Изток ЕАД	1	-
- начислена санкция по договор на Мини Марица Изток ЕАД	527	-
- продажба на ел.енергия и мощност на НЕК ЕАД	32 518	92 284
- начислени лихви за забава на плащане на НЕК ЕАД	628	-
- продажба на услуги на НЕК ЕАД	5	5
- продажба на мощност и услуги за ЕЕС на ЕСО ЕАД	40 192	38 910
- продажба на услуги на ЕСО ЕАД	2	2
- продажба на ел.енергия на АЕЦ ЕАД	220	-
- продажба на ел.енергия на БНЕБ ЕАД	34 946	-
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на въглища от Мини Марица изток ЕАД	240 976	267 658
- покупки на услуги от Мини Марица изток ЕАД	3 699	2 871
- начислени лихви за забава на плащане от Мини Марица изток ЕАД	4 705	-
- плащане на такса задължение към обществото към НЕК ЕАД	22 058	15 934
- начислени лихви за забава на плащане от НЕК ЕАД	1 292	-
- покупки на услуги от НЕК ЕАД	-	1
- покупки на ел. енергия от АЕЦ ЕАД	5 030	-
- начислени лихви за забава от АЕЦ ЕАД	389	-
- покупки на ел.енергия от ЕСО ЕАД	3 204	4 251
- покупки на услуги от ЕСО ЕАД	11	9
- начислени неустойки от ЕСО ЕАД	171	-
- покупки на услуги от БНЕБ ЕАД	113	16

30.4. Сделки с други свързани лица

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на услуги от ЗАД Енергия	4 990	4 814
Получени Дивиденди	259	233
Участие в ПФР	679	616

30.5. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	142	135
Разходи за социални осигуровки	11	11
Общо краткосрочни възнаграждения	153	146
Общо възнаграждения	153	146

31. Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
- дъщерни предприятия		
ПФК Берое ЕАД	524	511
- други свързани лица		
НЕК ЕАД	7 882	4 510
ЕСО ЕАД	5 620	5 783
БНЕБ ЕАД	414	-
Мини Марица изток ЕАД	528	5 658
Общо текущи вземания от свързани лица	14 444	15 951
Общо вземания от свързани лица	14 968	16 462
Нетекучи		
Задължения към:		
- едноличния собственик		
БЕХ ЕАД – получени заеми	124 025	-
БЕХ ЕАД – заем (новиране на задължение за услуги и дивидент)	10 762	28 774
Общо нетекучи задължения към свързани лица	134 787	28 774
Текущи		
Задължения към:		
- едноличния собственик		
БЕХ ЕАД – получени заеми	49 750	77 194
БЕХ ЕАД – заем (новиране на задължение за услуги и дивидент)	70 355	47 769
БЕХ ЕАД – холдингово споразумение и лихва за забава	714	388
БЕХ ЕАД – дивидент и лихва за забава	4 564	4 187
БЕХ ЕАД – цедирани вземания на БЕХ ЕАД от КТБ	21 070	21 070
- други свързани лица		
Мини Марица изток ЕАД	123 796	56 015
НЕК ЕАД	21 425	8 340
ЕСО ЕАД	531	1 472
БНЕБ ЕАД	1	5
АЕЦ ЕАД	5 426	-
ЗАД Енергия	3 742	3 804
Общо текущи задължения към свързани лица	301 374	220 244
Общо задължения към свързани лица	436 161	249 018

С изключение на продажбите на електрическа енергия на „НЕК“ ЕАД на регулирания пазар и продажбата на разполагаема мощност на „ЕСО“ ЕАД по цени определени от КЕВР и покупката на въглища от „Мини Марица изток“ ЕАД по цени, утвърдени от министъра на икономиката и енергетиката, продажбите на и покупките от свързани лица както и продажби на ел. енергия на БНЕБ ЕАД при търговия „ден напред“ и двустранни договори се извършват по договорени цени. Неиздължените суми в края на годината се уреждат с парични средства или чрез прихващане на взаимни задължения. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2016 г. (31 декември 2015 г.: 0 лв.) Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и на пазара, на който то оперира.

Получени заеми от едноличния собственик на капитала

(1) Търговски заем от 15.08.2013 г. за новиране на задължения в общ размер 77 757 хил.лв. с договорен лихвен процент ОЛП плус 3.05% годишна лихва и наказателна лихва ОЛП плус 10% годишна лихва, без обезпечение със срок на погасяване до 31.07.2018 г.

С протокол № 37-2013/12.07.2013 година на Съвета на Директорите на БЕХ ЕАД и решение на Министъра на икономиката и енергетиката №РД-21-103/09.08.2013 г., на 15 август 2013 г. е подписано Споразумение за новиране (трансформиране) на дължимия дивидент за финансовата 2011 г. (35 623 хил. лв.), на дължимия дивидент за финансовата 2012 г. (36 404 хил. лв.) и на услуги по Холдингово споразумение №86/29.06.2008 г. (5 730 хил. лв.) под формата на търговски заем. Заемът е необезпечен и съгласно погасителния план е със срок на погасяване двадесет и четири месеца, с краен срок на погасяване до 31 юли 2015 г. На основание Решение от Протокол № 31/07.10.2013 г. на СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, Решение от Протокол № 61-2013/23.10.2013 г. на СД на „БЕХ“ ЕАД и Протокол № РД-21-143/29.11.2013 г. на Министъра на икономиката и енергетиката е сключено Допълнително споразумение за промяна в условията за погасяване на заема. Срокът за погасяване на кредита се променя на шестдесет месеца, от 01.08.2013 г. до 31.07.2018 г. с гратисен период девет месеца от 01.10.2013 г. През 2016 г. и 2015 г. не са плащани главници по заема.

(2) Търговски заем от 25.07.2013 г. за финансиране на дейността на дружеството в размер 65 000 хил.лв. с договорен лихвен процент ОЛП плус 3.05% годишна лихва и наказателна лихва ОЛП плус 10% годишна лихва, без обезпечение със срок на погасяване до 31.07.2015 г.

На основание Решение от Протокол № 17/24.06.2013 г. на СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, Решение от Протокол № 35-2013/02.07.2013 г. на СД на „БЕХ“ ЕАД и Протокол № РД-21-94/24.07.2013 г. на Министъра на икономиката и енергетиката е подписан на 25.07.2013 г. Договор за заем. Заемът е отпуснат във връзка за необходимост от финансови средства за покриване на диспропорциите на паричните потоци на дружеството, възникнали в резултат на кризисната ситуация в сектор „Енергетика“. Заемът е в размер на 65 000 хил. лв., без обезпечение със срок на погасяване 24 месеца след усвояването му. През 2015 г. не са плащани главници по заема и непогасената част на главницата към 31.12.2015 г. е в размер на 49 551 хил. лв.

С решение по т. I.2 от Протокол № 45-2015/25.09.2015 г. СД на „БЕХ“ ЕАД взема решение за увеличение на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД чрез апорт на вземане, произтичащо от договор за заем (№ 41-2013/12339 от 25.07.2013 г.) на стойност 55 333 664,86 лв. включваща главница в размер на 49 550 780,04 лв. и лихви в размер на 5 782 884,82 лв. С решение по т.1 от Протокол № Е-РД-21-64/30.12.2015г. на Министъра на енергетиката е издадено разрешение на „БЕХ“ ЕАД да увеличи капитала на дъщерното дружество „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД по реда на чл.193 от ТЗ чрез издаване на нова емисия акции. След изготвена оценка от вещи лица /лицензирани оценители/, назначени от Търговски регистър и съгласно решение по т. I.2. от Протокол № 14-2016/15.03.2016г. на СД на „БЕХ“ ЕАД взе решение за увеличение на основния капитал на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, което беше вписано в Търговския регистър на 09.05.2016 г. в размер на 49 550 780 лв., представляващо главницата по Договор за заем № 41-2013/12339 от 25.07.2013 г., чрез издаване на 4 955 078 нови обикновени поименни акции с право на глас с номинал 10 лева всяка. По този начин размерът на основния капитал достигна 89 676 350,00 лева, разпределен на 8 967 635 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 10 лева всяка, което е показател за подкрепа от страна на едноличния собственик на капитала.

(3) Търговски заем от 25.05.2015 г. за финансиране на дейността на дружеството в размер 20 000 хил.лв. с договорен лихвен процент 4.49% годишна лихва и наказателна лихва ОЛП плус 10% годишна лихва, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18.12.2014 г. Заемът е без обезпечение със срок на погасяване до 30.09.2015 г. за 10 000 хил. лв. и до 31.12.2015 г. за 10 000 хил. лв.

Във връзка с доклад с рег. №01-0834 от 20.05.2015 г. от Изпълнителния директор на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за предоставяне заем на дружеството и на основание Решение по т. II. 6. от Протокол №24-2015 от 21.05.2015 г. на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“

ЕАД и Протокол №Е-РА-21-26 от 22.05.2015 г. на Министъра на енергетиката за даване на разрешение на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД за отпускане заем на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е подписан на 25.05.2015 г. Договор за заем. Заемът се отпуска за финансиране дейността на дружеството. Заемът е в размер на 20 000 хил. лв., без обезпечение. Усвояването е на два транша – 10 000 хил. лв. до два работни дни след подписване на договора и 10 000 хил. лв. до два работни дни след приемане от страна на БЕХ ЕАД на отправено от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД мотивирано писмено искане, обосноваващо нуждата от паричните средства. Изплащането на усвоената част от главницата се извършва на две равни вноски от 10 000 хил. лв. с падежи 30.09.2015 г. и 31.12.2015 г. През 2016 г. и 2015 г. не са плащани главници по заема.

(4) Търговски заем от 10.06.2016 г. за финансиране на дейността на дружеството в размер 60 000 хил.лв. с договорен лихвен процент 4.49% годишна лихва и наказателна лихва ОЛП плус 10% годишна лихва, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18.12.2014 г. Заемът е без обезпечение, със срок на погасяване до 10.06.2020 г.

Въз основа на решение по т.13 от Протокол №18/12.05.2016 г. на Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД бе поискано предоставяне на заем от „БЕХ“ ЕАД в размер на 60 000 хил.лв. На основание Решение по т.1.2. от Протокол № 31-2016/19.05.2016 г. от заседание на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД и Протокол № Е-РА-21-23 от 27.05.2016 г. на Министъра на енергетиката бе дадено разрешение на „БЕХ“ ЕАД за отпускане на заем на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 60 000 хил.лв. със срок на погасяване 48 месеца и гратисен период на главницата 12 месеца.

(5) Търговски заем от 12.08.2016 г. за финансиране на дейността на дружеството в размер 35 000 хил.лв. с договорен лихвен процент 4.49% годишна лихва и наказателна лихва ОЛП плус 10% годишна лихва, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18.12.2014 г. Заемът е без обезпечение, със срок на погасяване до 12.08.2020 г.

Въз основа на решение по т. 5 от Протокол № 29/26.07.2016 г. на Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД бе поискано предоставяне на заем от „БЕХ“ ЕАД в размер на 35 000 хил.лв. На основание Решение по т. 1.2 от Протокол № 47-2016/02.08.2016 г. от заседание на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и Протокол № Е-РА-21-39 от 04.08.2016 г. на Министъра на енергетиката бе дадено разрешение на „БЕХ“ ЕАД за отпускане на заем на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 35 000 хил.лв. със срок на погасяване 48 месеца и гратисен период на главницата 12 месеца.

(6) Търговски заем от 31.10.2016 г. за финансиране на дейността на дружеството в размер 45 000 хил.лв. с договорен лихвен процент 5.475% годишна лихва и наказателна лихва ОЛП плус 10% годишна лихва, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18.12.2014 г. Заемът е без обезпечение, със срок на погасяване до 31.10.2020 г.

Въз основа на решение по т. 2 от Протокол № 40/19.10.2016 г. на Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД бе поискано предоставяне на краткосрочен търговски заем от „БЕХ“ ЕАД в размер на 45 000 хил.лв. На основание Решение по т. 1.2 от Протокол № 73-2016/01.11.2016 г. от заседание на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и Протокол № Е-РА-21-49 от 10.11.2016 г. на Министъра на енергетиката бе дадено разрешение на „БЕХ“ ЕАД за отпускане на заем на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 45 000 хил.лв. със срок на действие до 31.10.2020 г. и гратисен период на главницата до 30.11.2017 г. Основен референтен лихвен процент от 5,125% и приложима надбавка от 0,35%, определена съгласно решение на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД по т. 1.2 от Протокол №52-2016/23.08.2016 г. и наказателна лихва за просрочие в размер на ОЛП+10%, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18.12.2014 г.

Към 31 декември 2016 г. просрочените задължения по заеми към БЕХ ЕАД са в размер на 84 747 хил. лв., от които 62 193 хил. лв. главници и 22 554 хил. лв. лихви.

Към датата на съставяне на финансовия отчет са предприети действия от Дружеството за преодоляване на сроковете за плащане и лихвения процент по Договор за заем № 41-2013/25.07.2013 г. и Договор за заем № 52-2013/15.08.2013 г. към „БЕХ“ ЕАД.

С решение по т.1.1. от Протокол №2/18.01.2017 г., Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е взел решение за консолидиране и новиране на задълженията в размер на 89 944 хил.лв., включващи описаните самостоятелни задължения, като търговски заем с гратисен период до 31.12.2017 г. и краен срок за погасяване до 31.12.2020 г. при лихвени условия, съгласно приетите от „БЕХ“ ЕАД с решение по т.1.2. от Протокол № 52-2016/23.08.2016г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити в размер на 5,125% и надбавка в размер на 0,45% или общо в размер на 5,575% годишно.

С решение по т. 1.2. от Протокол №6-2017/24.01.2017 г., Съветът на директорите на „БЕХ“ ЕАД е одобрил консолидирането и новирането на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 89 944 хил.лв. при посочените параметри.

С Протокол №Е-РА-21-4/15.02.2017 г., Министерът на енергетиката е дал разрешение за сключването на нов договор за заем с цел консолидиране и новиране на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „БЕХ“ ЕАД, произтичащи от Договор за заем № 41-2013/25.07.2013 г. и Договор за заем № 52-2013/15.08.2013 г. в размер на 89 944 хил.лв., при условията, описани в решение по т. 1.2. от Протокол № 6-2017/24.01.2017 г. на Съвета на директорите на „БЕХ“ ЕАД. Към настоящия момент се очаква разрешение от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) и след като бъде получено ще се пристъпи към подписването на договора.

Предоставени заеми на дъщерни предприятия

На 12.12.2011 г. Дружеството е сключило договор за търговски заем с ПФК „Берое – Стара Загора“ ЕАД с цел финансиране на основната му дейност. Общият размер на заема е 700 (седемстотин хиляди) хил. лв. с договорен лихвен процент 2.5% годишна лихва Заемът е необезпечен, с падеж 31 декември 2012 г.

С анекс от 17.12.2012 г. заемът е преодговорен, като задължението по главницата в размер на 600 (шестстотин хиляди) хил. лв. е с падеж до 30.06.2013 г. С анекс от 27.06.2013 г. е изменен погасителния план с краен срок на погасяване 31.12.2014 г. Към 31.12.2014 г. задължението към собствениците включва задължение за лихви в размер на 38 хил. лв. и главница по заема в размер на 600 хил. лв. На 04.02.2015 г. бе погасена и платена част от дължимата главница в размер на 100 хил. лв. и начислената и дължима лихва до 03.02.2015 г. включително в размер на 39 хил. лв. С Допълнително споразумение от 25.03.2015 г. заемът е преодговорен за дължимия остатък по главницата в размер на 500 хил. лв. Срокът за погасяване на дължимия остатък по главницата е до 31.07.2016 г., като има предвиден гратисен период до 30.09.2015 г. Към 31.12.2016 г. остатъкът по главницата в размер на 500 хил. лв. и начислената лихва в размер на 24 хил. лв. не са погасени, като същите са просрочени. Доколкото вземането е от свързано лице същото не е обезценено към 31 декември 2016г.

32. Безналични сделки

През 2016 г. и 2015 г. Дружеството не е осъществявало инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в Отчета за паричните потоци.

33. Условни активи и условни пасиви

Капиталови ангажименти

Съгласно изисквания на европейски директиви, национални норми и Комплексно разрешително, както и във връзка с реализация на проектите заложи в Национален план за инвестиции за периода 2013 – 2020 г., Дружеството е задължено да изгради и въведе в експлоатация активи с екологично предназначение. Към 31.12.2016 г., Дружеството има капиталови ангажименти на стойност 58 521 хил. лв. свързани с пълен инженеринг на нискоемисионни горелки на КА1 до 12; пълен инженеринг на газоразпалваща инсталация на КА-1 до 12; изработка и монтаж на газопътни екрани на котли; повишаване степента на сероочистка на СОИ 7 и 8 съгласно Директива 2010/75/ЕО.

Правни искиове

Срещу Дружеството няма заведени значителни правни искиове, с изключение на заведен иск пред арбитражен съд от „Водстрой 98“ АД и БММ АД във връзка с прекратен от страна на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД договор. Стойността на иска е в размер на 3 092 хил.лв., като в т.ч. главница в размер на 2 928 хил.лв. и законна лихва, изчислена към 31.12.2016 г. в размер на 164 хил.лв. Дружеството оспорва иска и очаква решението от арбитражния съд да е в негова полза.

Относно заведените дела против Дружеството не се очаква да доведат до значителни финансови постъпления, тъй като евентуален положителен за Дружеството изход би покрил направените разходи по съдебното производство.

По преценка на ръководството условните активи не могат да бъдат признати към отчетната дата, тъй като те може и да не бъдат реализирани, тоест са несигурни.

През годината са предявени различни правни искиове към Дружеството. Ръководството на Дружеството счита, че отправените искиове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искиове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

Други

Във връзка с извършване на дейността си, през 2016 г. и 2015 г. дружеството е получавало услуга (наем) за ползване на хидротехнически съоръжения от НЕК ЕАД - предприятие “Язовири и каскади“. Към датата на съставяне на настоящия индивидуален финансов отчет няма подписан договор между двете страни, уреждащ правата и задълженията им. Според изчисления на дружеството стойността на задължението за ползваната услуга за периода 01.01.2015 г.-31.12.2016 г. се оценява между 2 006 хил.лв. и 4 116 хил.лв. Поради липса на подписан договор определящ конкретна цена за извършваната услуга, както и не е уточнено съотношението, в което разходите ще се разпределят между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „Мини Марица - изток“ ЕАД, дружеството не е признало провизия.

Последните данъчни проверки на Дружеството са извършени от данъчната администрация, както следва:

- Данък върху доходите на физическите лица – до 31 декември 2007г.
- Социално осигуряване – до 31 декември 2008 г.
- Местни данъци и такси – до 31 декември 2005 г.

Корпоративен данък и други данъци по ЗКПО - до 31.12.2010 г.

Данък върху добавената стойност - до 30.09.2011 г.

Към 31 декември 2016 г. Дружеството е заложило в полза на котрагенти финансови активи като обезпечения по заеми, изложени в Пояснение 12.

34. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Кредити и вземания:		
Търговски и други вземания	39 363	48 468
Вземания от свързани лица	14 968	16 462
Други инвестиции	64	64
Пари и парични еквиваленти	8 594	831
	62 989	65 825

Финансови пасиви	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Заеми	85 908	155 598
Търговски и други задължения	98 892	142 422
Задължения към свързани лица	436 161	249 018
	620 961	547 038

Вижте Пояснение 4.11 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в Пояснение 35.

35. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от ръководството на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури парични потоци за своевременно разплащане в съответствие с изпълнение на поетите договорни задължения с контрагенти. Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

35.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

35.1.1 Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби, предоставяне и получаване на заеми в чуждестранни валути – евро и японски йени. Основната част от тези операции се осъществяват в евро и японски йени. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален. Дружеството осъществява плащания на услуги за ремонт на активи, както и погасява инвестиционен заем в японски йени, отпуснат от ЯБМС, който е държавно гарантиран. По този заем е налице риск от промяна на валутните съотношения. Следователно експозицията на Дружеството към риск от промени в курса на японската йена е възможен, въпреки че при наличие на съществени колебания в бъдеще Дружеството би могло да хеджира експозицията си чрез деривативни инструменти като валутни суапове. Ефектът върху печалбата преди данъци за 2016 г. при промяна в курса към японската йена с +1% е съответно 1 194 хил. лв. разход от валутни операции и при промяна в курса към японската йена с -1% е съответно 1 194 хил. лв. приход от валутни операции.

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева.

35.1.2 Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2016 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови

активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти. Всички инвестиции в облигации на Дружеството, се изплащат на базата на фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОЛП, определен от БНБ, в размер на +/- 0.01 % (за 2015 г. +/- 0.01 %) и по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR/LIBOR, в размер на +/- 0.01 % (за 2015 г. +/- 0.01 %). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарни условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2016 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент
Заеми в лева (ОЛП 0.01%)	(19)	19	(19)	19

31 декември 2015 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент
Заеми в лева (ОЛП 0.01%)	(19)	19	(19)	19

35.1.3 Други ценови рискове

Дружеството не е изложено на други ценови рискове поради факта, че не притежава публично търгувани акции, облигации и участие в други публични дружества.

35.2. Анализ на кредитния риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е да не търгува на отложено плащане. Сроковете за издължаване са сведени до минимум – от 5 до 10 календарни дни, като на свободния пазар голяма част от сделките са и при условията на авансово плащане. Дружеството изисква от търговските контрагенти обезпечение под формата на банкова или парична гаранция. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Няма значителни концентрации на кредитен риск в Дружеството. Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозиция на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 г.

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Търговски и други вземания	39 363	48 468
Вземания от свързани лица	14 968	16 462
Пари и парични еквиваленти	8 594	831
Балансова стойност	62 925	65 761

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството е предоставило финансовите си активи като обезпечение по следните сделки:

(1) По договор № 12991/08.05.2014 г., който приключи на 20.12.2016 г. в полза на Сосиете Женерал Експресбанк АД е вписан особен залог и върху върху вземане, произтичащо от Договор за изкупуване на електрическа енергия от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД № 14699 от дата 08.09.2016 г., сключен между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „Национална Електрическа Компания“ ЕАД с ЕИК 000649348. Към 31.12.2016 г. обезпечението не е освободено.

(2) Особен залог върху съвкупност от вземания, произтичащи от сключени договори между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и трети лица, с изключение на „Национална Електрическа Компания“ ЕАД с ЕИК 000649348, за покупко-продажба на електрическа енергия на свободен пазар. Обезпечението е учредено във връзка с Договор за заем № 13503/22.12.2014 г. между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за предоставяне на банков кредит в размер на левовата равностойност на 797 461 750 йени и 736 900 евро. Заложените вземания са конкретизирани, а именно вземания на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД от „ЧЕЗ Трейт България“ ЕАД с ЕИК 113570147, произтичащи от договор №14088/30.10.2015 г., доп.споразумение № 1/3.12.2015 г. и договор № 14776/21.10.2016 г.

(3) Особен залог върху съвкупност от вземания, произтичащи от сключен договор № 140087/30.10.2015 г. за покупко-продажба на електрическа енергия на свободен пазар между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „Енерджи МТ“ ЕАД, гр. София, ЕИК 201149482. Обезпечението е учредено във връзка на вземанията на „Търговска банка Д“ АД, представляващи за Банката прехвърлени вземания от „Мини Марица Изток“ ЕАД по Договор за цесия на парично вземане №1985.01415.

Към датата на финансовия отчет някои от търговските вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
До 3 месеца	7 761	37
Между 3 и 6 месеца	18	9
Между 6 месеца и 1 година	21	1 353
Над 1 година	142	116
Общо	7 942	1 515

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти, опериращи в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Във връзка с намаления обем продажби към НЕК ЕАД през 2015 г. и 2016г. е намален и кредитния риск в резултат на което експозицията на Дружеството по трудностьбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Към 31.12.2016 г. Дружеството има просрочени вземания от дъщерното си дружество „ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД в размер на 524 хил. лв. (31.12.2015 г.: 511 хил. лв.).

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

35.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят тримесечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер. Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии (Пояснение 17.1).

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Дружеството, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

31 декември 2016 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Лихвоносни заеми и привлечени средства	20 357	23 003	42 548	-
Лихвоносни заеми свързани лица	90 571	29 534	134 787	-
Търговски и други задължения	75 892	-	23 000	-
Задължения към свързани лица	160 199	21 070	-	-
	347 019	73 607	200 335	-

31 декември 2015 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Лихвоносни заеми и привлечени средства	25 473	49 713	80 412	-
Лихвоносни заеми свързани лица	111 811	13 152	28 774	-
Търговски и други задължения	107 422	-	35 000	-
Задължения към свързани лица	74 211	21 070	-	-
	353 917	83 935	144 186	-

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими авансово или в срок до 20 дни.

36. Оценяване по справедлива стойност

36.1. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2016 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	2016 Ниво 3 ’000 лв.	2015 Ниво 3 ’000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	1 431 613	1 473 906

Справедливата стойност на съответните групи активи от имоти, машини и съоръжения на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители към 30.06.2015 г.

Към 31.12.2016 г. оценители извършиха тест за обезценка, според който балансовата стойност на активите не се различава съществено от справедливата стойност на преоценените активи към края на отчетния период.

Оценката по справедлива стойност е базирана на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни активи, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни активи, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

37. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска, и
- да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели.

Съветът на Директорите на БЕХ ЕАД упражнява правата на едноличен собственик на капитала на Дружеството. Като такъв взема решение за увеличаване или намаляване на капитала на Дружеството, за прекратяване или преобразуване, както и взема решение за разпределяне на печалбата и нейното изплащане, размера на дивидентите и тантиемите. Като предприятие, изцяло под контрола на държавата, при разпределяне на дивидент, Дружеството спазва изискванията на ПМС за изпълнение на Държавния бюджет за съответната година. През 2016 г., както и през 2015

г., няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Дружеството.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост, представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал.

Нетният дълг включва сумата на заемите, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Общият капитал представлява сумата от собствения капитал и нетния дълг.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Собствен капитал	746 852	800 448
Заеми	340 800	309 335
- Пари и парични еквиваленти	(8 594)	(831)
Нетен дълг	332 206	308 504
Общо капитал (собствен капитал + нетен дълг)	1 079 058	1 108 952
Коефициент на задлъжнялост (нетен дълг/общо капитал)	31%	28%

Увеличението на коефициента на задлъжнялост през 2016 г. спрямо 2015 г. се дължи главно на забавените неизплатени задължения за главници и лихви по заеми към „БЕХ“ ЕАД, както и на отчетения разход за такса 5% от приходите на произведения и продаден ток на всички производители на енергия във връзка със създаването от 24.07.2015 г. на фонда „Сигурност на енергийната система“. Коефициента на задлъжнялост за предходната 2015 г. се дължи основно на посочените за 2016 г., както и на определената нова по-висока цена на доставените лигнитни въглища от „Мини Марица изток“ ЕАД.

38. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период до датата на одобрение на индивидуалния финансов отчет за издаване не са настъпили други коригиращи и некоригиращи събития, които да изискват допълнително оповестяване, освен посочените:

С решение по т.1.1. от Протокол №2/18.01.2017 г., Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е взел решение за консолидиране и новиране на задълженията в размер на 89 944 хил.лв., включващи описаните самостоятелни задължения, като търговски заем с гратисен период до 31.12.2017 г. и краен срок за погасяване до 31.12.2020 г. при лихвени условия, съгласно приетите от „БЕХ“ ЕАД с решение по т.1.2. от Протокол № 52-2016/23.08.2016г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити в размер на 5,125% и надбавка в размер на 0,45% или общо в размер на 5,575% годишно.

С решение по т. 1.2. от Протокол №6-2017/24.01.2017 г., Съветът на директорите на „БЕХ“ ЕАД е одобрил консолидирането и новирането на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 89 944 хил.лв. при посочените параметри.

С Протокол №Е-РД-21-4/15.02.2017 г., Министерът на енергетиката е дал разрешение за сключването на нов договор за заем с цел консолидиране и новиране на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „БЕХ“ ЕАД, произтичащи от Договор за заем № 41-2013/25.07.2013 г.

и Договор за заем № 52-2013/15.08.2013 г. в размер на 89 944 хил.лв., при условията, описани в решение по т. I.2. от Протокол № 6-2017/24.01.2017 г. на Съвета на директорите на „БЕХ“ ЕАД. Към настоящия момент се очаква разрешение от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) и след като бъде получено ще се пристъпи към подписването на договора.

С решение по точка 5 от Протокол № 22-2017г. от 10.03.2017г. на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД е дадено разрешение за сключване на споразумение за разсрочено погасяване на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД в размер на 5 507 хил.лв., състоящи се от неизплатени задължения по фактура за закупена ел.енергия в размер на 5 036 хил.лв. и лихви за забавени плащания към 28.02.2017 г. в размер на 471 хил.лв. Срокът на действие съгласно приложения проект на Споразумението за разсрочване е до 20.02.2018 г. при договорен лихвен процент на годишна база в размер на 3%, като начинът на плащане е дванадесет равни месечни вноски в съответствие с Проекта на погасителния план.

С решение по точка 6 от Протокол № 22-2017г. от 10.03.2017г. на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД е дадено разрешение за сключване на споразумение за разсрочено погасяване на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „Мини Марица изток“ ЕАД в размер на 134 452 хил.лв., състоящи се от неизплатени задължения по фактури към 16.02.2017г. за доставка на лигнитни въглища в размер на 127 943 хил.лв. и лихви за забавени плащания към 28.02.2017 г. в размер на 6 509 хил.лв. Срокът на действие съгласно приложения проект на Споразумението за разсрочване е до 20.02.2021г. при договорен лихвен процент на годишна база в размер на 3%, като начинът на плащане е четиридесет и осем равни месечни вноски в съответствие с Проекта на погасителния план.

39. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите с решение по т.1 от Протокол № 9 / 16 март 2017 г.